

శేనాభిసాయములకు రెండువారము రాజధక్తి
 తీర్మానమే. (హావనము) నేను బ్రిటిషు సమ్రాట్టు శేవల
 మహాపూర్వకమున రాజధక్తిగలవాణను. ఎందునట్ల ననగా
 బ్రిటిషు సమ్రాట్టు సామ్రాజ్యముయొక్క సుఖీభాగమునకు
 అధికారమువలకు చిన్న మని నే నెందుచున్నాను
 యొక వారము బ్రిటిషు సమ్రాట్టు నిజముగ
 చెందినది కాదు; మన సార్వభౌమునిలా ఒ

అయినను బ్రటిషు రక్షణ లేదు; అది మనకు కొంత మన
కాంతికి కారణము. మన సౌర్యభాగము బ్రటిషు జాలిన
నూచింపదు. మనము జేసిక సంబంధించి యున్నామో, అట్టి
సామ్రాజ్యముయొక్క యుద్ధమును, అధికారమునకును
వారు చిన్నమై యున్నారు. ఇంగ్లీషు యొక్క భవిష్యత్తు
భారతీయశాసనముల సెరవేర్చుటలో మన్న దనియు, భారతీ
యుల స్వాతంత్ర్యమును అవిచ్ఛిన్నముగా వృద్ధి చేయవలెనని
యు నమ్మివహించిన, ప్రపంచముయొక్క ప్రస్తుతపు రాజ
కీయ స్థితిగతులకు దేశవాళియులను బాగుగ గ్రహించినవారి
కిని, సామ్రాజ్యమునెడల మనము మాపుమన్న రాజభక్తి
యనగా మన జాతీయభువనమును గూర్చి మాపుమన్న
రాజభక్తియే యని తెలియకమానదు. భారతీయ జాతీయభువ
నమును కొరకు నేను బ్రటిషు వ్యూహము యెడల రాజభక్తి
గలవాడను. అట్టి సామ్రాజ్యసంబంధము మనకున్నట్లు మన
సౌర్యభాగముదే నిదర్శనము. అందువల్లనే మనకు సౌర్య
భాగముని యెడల రాజభక్తి గల వార మయి యున్నా
ము. వారు బ్రటిషు అధికారవర్గమునకు నాయకులు కాదు.
బ్రటిషు అధికారవర్గమునకు మనమును పివాదము కలవు.
కాని సౌర్యభాగమును అధికారవర్గముకంటెను, బ్రటిషు ప్రజల
కంటెను ఉన్నతస్థానము నాక్రమించుచున్నాము. వారు సా
మ్రాజ్యవిహ్వలమును నూచించుచున్నాము. అందువల్ల నేనువము
వారియెడల రాజభక్తిని జూపుచున్నామని నేజేడ్చుచున్నా
ను. మనయొక్క ఆదరణ నంగీకరించుచు మనము యువరాజు
గారిని బహుశ్రద్ధానింపవలెనను గ్రామము రాజభక్తి అయియుం
టా లేదు. మనము తగిన పుష్కలములో నుండినయెడల వారిని
మనము కష్టపడ ఆహ్వానించియే లంబించుము. మనకు సంపూర్ణ
బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమే యుండునని యెడల, అన్నివేళ
రాజ్యములలోని వారికి మన్న అధికారములే మనకుండిన
యెడల, సవతివిడ్డలవలెగాక కష్టవిడ్డలవలెనే మనము గా
రవించిన యెడల, సామ్రాజ్యములో తప్పినవారితో సరియైన
స్థానముకు మన కొనసాగించినయెడల, అప్పుడు మనము
యువరాజు గారిని ఆహ్వానించియే ముందుముకాని అట్లు ఆహ్వా
నించుటకు దగినస్థితిలో మన మిప్పుడున్నామా? యువ
రాజు నాహ్వానించుటకు తగినంత సౌఖ్యమైకట్టియు, సంతోష
కరమైనట్టియు, స్థితిలో నున్నామని చెప్పట మాన్యత కాదు.
అట్లు ఆహ్వానించి వారికి మన మియ్యగలిగిన జేరి?—యెద్రా
కాననమా? (కరతాళధ్వనులు) బెంగాలులోని మరొకొన్ని ప్రజే
శములలోను షేర్ పాలలో నుంచబడిన నిర్బంధములనా? వారికి
మన మీయవలసిన జేరి?—బుర్మీయోగము జేయుటమన్న
సామ్రాజ్యరక్షక కాననమా?—దీనినా మనము యువరాజున
కీయవలసినదే? మనము వారికొనగవలసినదే?—కాటకనూరన
లనా? వారికి మన మొసకవలసినదే? సుస్థిరప్రజాధిక
వల్ల కలిగిన ఆభాగమునా? మనలో నందఱును యువరాజును
స్వాగతమును గంపిస్తులె మున్నామనగా వారి నాహ్వానించు
ట కిదియే నా తగినమయము? కాబట్టి ఇట్టి నేరాలోపల భార
తీయుల సహజ ఆదరణ స్వభావమును నిందించుచు గతి
కొలిచి సంవత్సరముల నుండియు జాతీయవాదుల నాయకులైన
ఒకరు, ఇట్టి నేరాలోపలనే కాంగ్రెసు రాజభక్తి జూపలే
దటలు, వారి యున్నాదభావమును నెల్లడిజేయుచున్నది.
మరొక సంగతి. కొంబయి కాంగ్రెసు విషయనిర్ణయక
సభలో గూడ నిట్టి తీర్మాన మే ప్రవేశ పెట్టబ
డెను. ప్రస్తుతకు ఫిర్యాదు చేయుచున్న వ్యక్తి అవును తన
సమ్యుతిని దెల్పినో లేదో నాకు తెలియదు. (గరునింపుడు,
గరునింపుడు.) సత్యమూర్తిగారింటికి ఆతిథానము కాదు, నా
కుంటి సామ్రాజ్యము కాదు; మాళవ్యగారే ఈ తీర్మానము సమ
యోచితముగా తేదని నుడిచి. అట్టి తీర్మానము తిరిగ ఎంచు
టకు ప్రవేశ పెట్టబడెను!

సంధిసభనగూర్చి తీర్మానము: ఈ విషయమై మేము
గొప్పనెరము జేసితిమి. ఆ నేర మే? మనకు ఎవరియందు
నమ్మక మున్నదో అట్టివారే మనకు సంధిసభాప్రతినిధు
లుగా నుండవలెనటయే. ఆగొప్పనెరము కాంగ్రెసు సభా
ధిపత్యమును వహించుచు మేము బెనెంటుయ్యుగారిని ఆహ్వా
నించినప్పుడుమాత్రము మేమిట్టి నెరమును జేసియుండలేదు (హర్ష
ము). 50 సంవత్సరములకుండి దేశసేర జేయుచుండిన గౌరవా
ర్థమున, బుద్ధిచుండుట అయిననా? వారములు బెంగాలు
లోను బొంబయిలోను నున్నారు. “వారతనమునా బెనెం
టుయ్యు నిర్బంధించి గాన ఆమెను కాంగ్రెసు సభాధిపత్యము
వహించుచు ఆహ్వానించుట యుక్తముకాదు; అట్లు చేయుట
వల్ల కాంగ్రెసుయొక్క గౌరవమునెడిపోవును” అని కొందరు

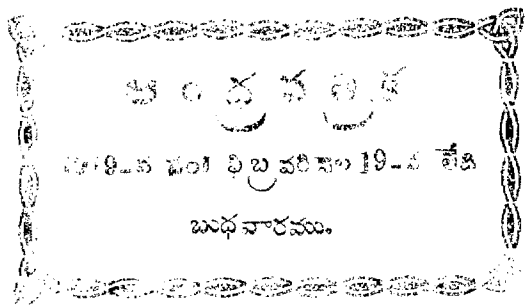
దేశభక్త బాబు నివినచంద్ర పాలుడు

మాతో జెప్పిరి. కాని మాకు బెనెంటుయ్యు యందు నిశ్వాసము
డెను. వారతనమునా ఆమెను నిర్బంధించి గనుక నే ఆమెను
మేము సభాధిపతిగా నెప్పు కొంటిమి. బారెవరియివే బాధిం
తురో అట్టివారినే మా జాతీయతలో గౌరవించెదమని మనకు
వారతనమునాకి తెలియవలసింది. అదియే జాతీయవాదుల
భావము. 1917-వ సంవత్సరమునండియు జాతీయవాదులందఱు
విడియే. దేశభక్తము నేకగ్రీకుగా తిలక్ గారి నే సభాధి
పతిగ నెప్పుకొనెను. వీరికంటెను ఎక్కువ నేర్పునటును,
ఎక్కువ తగిన వారరు, చుకలకు సంధి
సభలో ప్రతినిధిగ నుండవలసినవారరు ఎవరు? వారి జేరసేర
జేయ కాగూర్చువారరు ననుభవించిరి. ఇది యొక నేరము!
కాని వారతనమునా నిర్బంధించి ఇదియొక నేరము ఎవ
రు నిర్బంధించవలెనో? ఈ విషయములను మనము లక్ష్యము
జేయవలెను. వారి ప్రవర్తనలోను, నామ్యులలోను జాతీయ
సూత్రముల నెకకు వెల్లడించుచున్నామో అట్టివారిని మనము
బలపరచవలెను. మనము గాంధీగారిని బలపరచితిమి; నా నేక
ఇమోమగారిని బలపరచితిమి. ఆయ్యా, ఇట్టి విషయమై భేదా
భిప్రాయములకు వెంచుటకు తగినంతకారణ మే మున్నది?

కాంగ్రెసు ప్రతినిధులకు బంతులు విషయమై ఇంగ
విషయమై మున్న పరమరహస్యమును నేకు గ్రహించుట
కున్నాకు లేవటి దివ్యముండి దైవవిషయమైన రహస్యము
లకు పరస్పరములకు నేకు ప్రావీణి కదను. కాని కాంగ్రె
సు ప్రతినిధులకు బంతు విషయములో మన్న రహస్యమును
పరస్పరములకు నాతరముకాదు. ఈ ప్రతినిధులు కాంగ్రెసు
అభిప్రాయప్రకాశము సుచరిత్రగనుక. ప్రతినిధులు సు
ప్రజ్ఞావాన్విస్వాత్మకత్వమును కొరవలె నని కాంగ్రెసు ఆ
జ్ఞాపించుచున్నది. ప్రతినిధుల బంతువిషయమై ఇంతయూదోళ
మునకు కారణము నాకు తెలియదు ఇదివరకు బెనెంటుయ్యు
గారివల్ల కొందరు ప్రతినిధులెన్నికొనబడిరి. వా రేమయి? తిరుగ
ఎన్నికల జరుపుటకు కారణ మేమి? ఈ ప్రతినిధు
లలో నెవరయినను వారతనమునాతో జేయువాడి రాజీనా
మాద రావలెను. అట్టి పరిష్కారమును కాంగ్రెసుసభ అంగీ
కరింపజాలదు. మన ప్రతినిధులు మాంటెరాగాతో గాని
లామెడో బార్డిగాతో గాని రాజీనామావచ్చి
రకు పరిష్కారమునే కాంగ్రెసునా రాష్ట్రకొనరలె నని
పిచ్చుట కాంగ్రెసు నా రాష్ట్రకొని యెడల జరుగ
బోవున జేరి? కాంగ్రెసు సభనాం చెప్పింట్లు ప్రతినిధులు
చేయవలెనా? ప్రతినిధులు చెప్పినట్లు సభనాం చేయవలెనా?
అట్టి జేరములవల్ల రాజీయోద్యమము పోయి, యాంధ్రోళనము
చేయుట కకరాళము చిక్కదు. మొత్తే యిటో సంస్కరణ
ముల సమకలమందు జేరములు జరిగెను. అవి
యిప్పుడు జరుగుచున్నవి. బాధ్యత తీసి వా
రిట్టి జేరములను జేయుచున్నాడు. మనము బుద్ధిచుండుటమైన
యెడల అట్టి ప్రతినిధులమెడల మనకు విముఖులమై నిుంప
వలెను. హోమయ్య సుమిత్రా రిట్టి ప్రతినిధులకు బంపినవో,
ఆ బాధ్యత వారిజేగాని మనది కాదు.

గతి కలి సువత్సరములకుండియు విజృంభించుచున్న మ
న జాతీయోద్యమపు చరిత్రలో ఢిల్లీ కాంగ్రెసునవలె ప్రజాస్వా
మ్య ప్రాయుభ్యమును గనవించిన కాంగ్రెసు మరొకటి జరిగి
యుండలేదు. ఇంగ్లీషుల నాయకులు ప్రజాభిప్రాయము నకు
సరిచియే వర్తించిరి గాని తమ ముఖ్యసాయమును ప్రజలవై
బలపరచుటకు ప్రవేశ పెట్టలేదు. అట్టివారే ప్రజాస్వామ్యవాదు
లను. వారు ప్రజాస్వామ్యమునెట్లు నిశ్వాసము గలరు. సాధార
ణమతమృదుల స్థానమున నే నమ్ముచున్నాము. సామ్యజములు
తేకపోవుటవల్ల నే యిదివరకు జరిగిన కాంగ్రెసుసభలకు నిశ్చయ
ముగా ప్రాతినిధ్యము కలది కాదు నే జేడ్చుచున్నాను. అది
కాంగ్రెసుకు సాధించవలసిన వారి సమూహములు. ప్రజలు
పారపాలు జేయుచున్నపుడు వారిని నిర్దు బాధ్యత మన దని
బెనెంటుయ్యు కాంగ్రెసు సభాధిపతిగ నెప్పుకొని రోజు
లలో విని యుంటిమి. బెనెంటుయ్యు ఎప్పుకొనుటకు ప్రజ
లు పారపాలు జేయుచున్నా రనియు వారిని మనము సరి
జేయరలె ననియు ధూమేత్రవాద వాదుగారు నా న్నే గొరు
లకు నానుగాతో జెప్పి యుండిరి. ప్రజాస్వామ్యవాదుల
ల్లము చేయవచ్చునా? ఆ సలహా మేము నిరాకరించితిమి.
ప్రజలు కరు పారపాలుకు కామే దిద్దుకొనగలరనియు మనము
నానిని సరిజేయ వలసినవారరు మేము బాధతో నుడిచితిమి.
సాధారణ వర్గసాయవారులకు తెలుటయూర్చి పరిజేయు
కార్మికులకు-వీరి నే నేననమ్ముచున్నాము. మంబు ఆకస్మాత్తుగ
భారతమును సంపాదించుటయు, పారపాలు జేయుటవారికి జా
నము కలగజాలదు. ఎంతిప్పునాడును వయసు, వాడుక
రాలయి వకు మీరిట్లు చేయవలెను. అట్లు చేయ
వాడను అని ఎవరికిని తెప్పరారు. వారుగారు
ఢిల్లీ కాంగ్రెసులో గొప్పవాడువలెరి. 5 సంవత్సర
ముల క్రిందట వీరిచే రెండు తెలుదెలునా? బెనెంటుయ్యు
గారి పక్షము మేము చెప్పుచునుండిప్పుడే వీరిచేరు వైక
వచ్చెను. వామగారి కనేకమంది అనుచునుండుటకు కారణ
మేమి? వారిమీదైన సామ్యుల మందిబెట్టుచున్నారా? లేక
భోజనమును బెట్టుచున్నారా? వారుతమ ఉడుమేగాక
ఆంధ్ర పక్షమును మాట్లాడుచున్నారని
విషయ నిర్ణయక సమ్యులు గ్రహించిరి. అందులో
నేమియు వల్ల లేదు అయే ప్రజాస్వామ్యముయొక్క
జనము ఇదివీరే కెప్పుడును కాంగ్రెసు ప్రజల మోక్షముల
లకి స్పష్టముగా తెలియవలెనను. గొంతువులకు మనా
మృత్యుముల కలసి ఢిల్లీ కాంగ్రెసునకు జరుగవలెను మరే
కాంగ్రెసుకు జరుగలేదు. ఢిల్లీ కాంగ్రెసు గొంతువులకి కాదు;
మనామృత్యునియలసేకాదు; కాని ఢిల్లీ, మహామృత్యునియల
యొక్కయు గొంతువులయొక్కయు, విజ్ఞానము నెట్లు నూ
చించు బున్నవో అట్లే పండితుల మనఃమోహన మాళవ్యగారును,
చాలి యో ముఖ్యగారుకు కలసి ప్రతిభతోను, విజ్ఞానముతో
ను, భారతీయ జాతీయతను గూడింది తెలుదెలుదించుచు
న్నట్లును, కోరుకున్నట్లును కాంగ్రెసునాకు జేయవలెనను
కొందరు ప్రజాస్వామ్య వాదులకు ఆసాఖ్యులుగా నుండు
ను. నిరంకుశాధికారముతో పోరాడుటకు ప్రజాస్వామ్యము
కుండిన. వారముకు శ్రీరామునితో యుద్ధము జేసి తుదకు

(రెవ వేడి చూడుము)

కాల్వెట్టు బిల్లులు:

చంద్రావర్క-రుగారి విమర్శనము.

“రాజద్రోహపు బిల్లులపై చచ్చు జనుగురువులు, అరాజక కృత్యములను ప్రతిఘటించి వ్యాధిశాంతిపక్షముల నవలంబించుటకే గాక, హిందూ దేశపు నిజప్రతినిధుల మని ప్రపంచమునకు దెలియబరచుటకు గాక, మితవాదులు తరుణావకాశము గోల్పోయిరి. అతివాద స్నేహితులు గగ్గోలు గావించెడి కాల్వెట్టు బిల్లులను జాగ్రూకతతో, హాళిలించినచో, నయ్యది భారతదేశ ప్రజల సంరక్షణనిమిత్తమే గావించబడుచున్న వని గ్రహించవచ్చును. అవసరమగు నిట్టి సంరక్షణోపాయముల నవలంబించుచున్నందున, ప్రభుత్వమువారిని విమర్శించెడి ప్రజాప్రముఖులు, ప్రజాసామాన్యమునకు శత్రువులనియు, అరాజకమునకు మిత్రులనియు ఎంచవలసియున్న” దని, నిన్నటి మద్రాసు మేయలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. మితవాదులు కాల్వెట్టుబిల్లులకు తోడ్పడెదరని, ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలు నుండినవి. లండను లైము పత్రికా విలేజిరి హిందూ దేశమునుండి తంత్రవార్త సంపుచు, మితవాదుల యభిప్రాయ మింకను సందిగ్ధముగ నున్నదని తెలిపియుండెను. మితవాద వాదులు గూడ, తమ ప్రాతికూల్యమును వెలిబుచ్చిన వెంటనే, పాపము ఆంగ్లో హైందవ పత్రికల యాశాభంగ మిరుదుడించి, వాటికి పట్టరాని కోపముదయించెను. ఎన్నడగు హిందూ దేశ మీ శాసనముల సంగీకరించుచున్నదనియు, అట్టి దేశమునకు, ప్రతినిధుల మని ప్రకటించి కొన గలుగు భాగ్యము మితవాదుల కబ్బలేదనియు, మేయలు పత్రిక వగచుచున్నది. మితవాదులును, జాతీయ వాదులుగూడ, భారతీయుల ప్రతినిధుల గానపును, మేయలు పత్రికయు తదనుచును మూత్రమే నిజమగు ప్రతినిధుల యొక్కదరు గాబోలు! అయినను గావచ్చును! వికరీత మెద్దియాలేదు.

ఇది యింకొండ, అవసరాధికార శాసనమును తాత్కాలిక శాసనముగ గావించి, ప్రజాప్రతినిధులకు లోబడుట ప్రభుత్వమువారికి పాడిగాదని, యూరపీయను సంఘమువారు ప్రభుత్వమువారికి దెలియబరచిరి. తాత్కాలిక శాసన మైనంత మాత్రమున ప్రజలకు గలిగెడి లాభ కుద్దియలేదనియు మూడువత్సరములు జన్మస్వాతంత్ర్యములకు భంగము కలిగినచో దేశమునకు వాటిల్లెడి నష్టము చిరకాలమువరకు మాసిపోదనియు, తాత్కాలిక శాసనములన్నియు సహజసిద్ధముగనే శాశ్వతమగుచుండుట దేశానుభవమనియు, ప్రజాప్రముఖులనేకులు తెలుచుచున్నారు. కొందరు శాసననిర్మాణసభ్యులు తాత్కాలిక శాసన మైన కాశముచే, వెలిబుచ్చిన సంతసముతో వీరు బాగ్గోసజాలకున్నారు. అట్టి వారిలో సర్, బారాబర చంద్రావర్కరుగారిక రగుటగమనింపగలియున్నది. చంద్రావర్కరుగారిని, అతివాదియని గొప్పజాతీయపక్షాభిమానియని గాని, ఎవరును పిలువజాలరు. బీచ్ క్రాఫ్టు విచారణసంఘములో భభ్యులుగ నుండి, వంగదేశ నిర్బంధితుల యచారము నుండిను వీరు పరిశీలించియుండిరి. అట్టి వారు సయితము, కాల్వెట్టుబిల్లులు బ్రటిషు న్యాయ

క్రమమునకెటుల భంగము కలిగించునో, లైము ఆఫ్ ఇండియా పత్రికలో, నింతకుమున్ను చక్కగ వివరించి యుండిరి. పాస్తూ జ్యూ శాసన నిర్మాణసభలో, జరిగిన చర్చావంతరము, తిరిగితమ యభిప్రాయము నీ వారపు ఇండియను సోషలిస్టార్లు పత్రికలో బ్రచురించిరి. అవసరాధికార శాసనమును తాత్కాలికముగ గావించినంతమాత్రమున, ప్రజాప్రతినిధులు సంతృప్తి జూపి దానికి చేయూత నొసగవలసినంతవర మెద్దియు ప్రసాదించబడలేదని, చంద్రావర్కరుగారు నేను పునర్నాడు. న్యాయనిబంధలన్నియు జేర్చబడిన గాని, తృప్తిజెందుటకు పీలులేదని, వీరు చాచుచున్నారు.

ఈ నిబంధన లెక్కయి? కాల్వెట్టు బిల్లులచే గలిగెడి యధికారము లిదివరకే ప్రభుత్వమువారికి గలవు. 1818 సంవత్సరపు ప్రవాసశాసన మింకను నమలులోనున్నది. దేశసంరక్షణకొరకు, తాత్కాలికపరిమితి గల యుత్తరువులను ప్రచురించుటకు, గవర్నరు జనరలుగారి కధికార ముండనేయున్నది. ఇట్టి స్థితిలో, వేరొక నిర్బంధ శాసనమును తాత్కాలికముగ నైనను నెలకొల్పట కవసర మేమిగలిగినదని, చంద్రావర్కరుగారు క్రశ్చించుచున్నారు. ఈ ప్రశ్ననే, అనధికారసభ్యులు శాసననిర్మాణసభలో సడిగియుండిరిగాని, తొండెరుగారు సరియగు జవాబు జెప్పజాలక బోయిరి. చంద్రావర్కరుగారు దెలిపినటుల, యిందులకొక కారణమునూహించవచ్చును. ప్రజాభిప్రాయము బలమగుచున్న నిక్కాలమున, స్వంతి బాధ్యతపై నిట్టి యధికారములను చెలాయించి, ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనరు. అందుచే శాసననిర్మాణసభ వారి యచుమతి గోరుచున్నారు. బాధ్యతను శాసననిర్మాణసభపై నిమిషదలపెట్టుచు తాత్కాలిక శాసనమున కైనను సంగీకరింపవలయునని, ప్రజాప్రతినిధుల గోరుచున్నారు. సమస్య యొకటేగలదు. శాసనము తాత్కాలికమా, శాశ్వతమా యను ప్రశ్న యంతయుఖ్యమయినది గాదు. శాంతి ప్రబలుచున్న యిట్టి సమయములలో, ప్రజల ప్రాథమిక స్వాతంత్ర్యములను నిరోధించెడి నిర్బంధ శాసనముల బాధ్యతను, ప్రజలు వహించవలయునా, లేదా యను ప్రశ్నకే, సమాధాన మవసరమగుచున్నది. ఏలనన, ప్రజల కింకను ప్రభుత్వవిధానములో నెట్టి బాధ్యతయు ప్రసాదించబడలేదు. కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమువారి చర్యలను ప్రజాప్రతినిధు లేమాత్రము మార్చజాలరు ఇంతియ గాక ప్రభుత్వమువారి కిదివరకే అంతయు యధికారములు హస్తగతమై యున్నవి.

ఇట్టి సందిగ్ధస్థితిలో ప్రజాప్రతినిధుల కర్తవ్యమేమి? శాసనాబాధ్యతను వీరు వహించవలయునా? చంద్రావర్కరుగారు రసందిగ్ధమగు ప్రత్యుత్తర మొసరిరి. న్యాయశాసనముల బలమెల్లను, ప్రజల యనుచుతిపై నాధారపడి యుండును. సిద్ధాంతమునందే గాక, యాచరింపబడుచు, ఈ సత్యము ప్రస్ఫుట మగుచునే యుండును. కాల్వెట్టు బిల్లులు, ప్రజల యంగీకారముపై నాధారపడియున్నవా? లేదని, కరతలానులకమగుచునే యున్నది. ప్రజాభిప్రాయము తమను ప్రోద్బలపరచిన దప్పు, ప్రజాప్రతినిధు లీ శాసనమున కేమాత్రము చేయూత నొసగగూడదని, చంద్రావర్కరుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. వీరితోబాటు వంగదేశ మితవాదసంఘ యాజమాన్యమున జరిగిన బహిరంగసభ గూడ, తాత్కాలికపు శాసనమునైనను ప్రజాప్రతినిధు లంగీకరింపగూడదని, తీర్మానించుటచే, దేశనిశ్చయ మెద్దియో తేటపడుచున్నది. నిర్బంధములు ముందు

గను సంస్కరణములు పిచ్చుటను, నెలకొల్పబడనున్నవి. నిర్బంధపరిస్థితులలో, సంస్కరణములు ప్రసాదించబడినను వాటికి విలువ యుండదు. అందుచే, నిర్బంధ శాసనాబాధ్యతతో పాల్గొనుటకు ముందు బాధ్యతాయుతప్రభుత్వము నొసగవలయునని, ప్రజాప్రతినిధుల గోరుట ధర్మమని, చంద్రావర్కరుగారు ప్రబోధించుచున్నారు. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో, ప్రజాభిప్రాయము నిజముగ వ్యతిరేకముగ నున్నను, ప్రజాభిప్రాయప్రమాణమగు మిష క్రిందనే, యిట్టి శాసనములు సఫలమగుట తబస్సించుచున్నది. అందుచే ముందేర్పడెడి, ప్రజాపరిపాలనాసభలే యిట్టి బాధ్యతను వహించుట న్యాయము. స్వపరిపాలనము చేయారసంతవరకు, ప్రజాప్రతినిధు లీ బాధ్యతను వహించవలదని, చంద్రావర్కరుగారు గోరుచున్నారు. చంద్రావర్కరుగారి బాధ్యతములో సూచించబడిన దానికన్న, ప్రజాప్రతినిధుల కర్తవ్యమును స్పష్టముగ దెలుపుచు సాధ్యపడదు.

ప్రజాప్రతినిధు లెటుల ప్రవర్తించెదరో చూడవలసి యున్నది. ప్రజాప్రతినిధులకు తగిన ప్రోత్సాహ మొసగుటకు, ప్రతినిధిసంఘములన్ని భాగములనుండియు సభల జుర్రీ, తమ సందేశమును దెలియబరుచుచో, వారవ్యధావర్తించవలెదు. అవసరాధికార శాసనము తాత్కాలికమయినను, క్రిమినలులను శాశ్వతముగ మార్చివైచెడి శాసన మింకొకటి గలదు. దీనిసంగీకరించుట కెట్టికారణ మసలే గానింపదు. కాల్వెట్టు కమిటీ సూచనలకన్న గూడ, నీ శాసనసూత్రములు కఠినతరములుగా నున్నవి. నిషేధించబడిన పత్రములను కలిగియుండుట మాత్రమే నేర మగునని, కమిటీవారి సూచనలలో గలను. నిషేధించబడిన పత్రములను మూలకుబడులీ శాసనమునందు, రాజద్రోహపత్రము లని చేర్చబడినది. రెంటికీ వ్యత్యాస మధికముగ గలదు. నిషేధించబడిన పత్రము లెవ్వ యో గను గొనుటకు, ప్రభుత్వమువారు ప్రచురించిన లిస్టును పరిశీలించి, ప్రజలు కొంతవరకైనను జాగ్రూకతతో నుండవచ్చును. అటుల గాక రాజద్రోహ పత్రము లని యుచుటచే, వాటి నిర్ణయబాధ్యత ప్రజలపైనే మోపబడినది. దీనిని తిన్నగ నిర్వహించుట మలభ సాధ్యము గాదు. ఉన్నతన్యాయస్థానములే రాజద్రోహశబ్ద నిర్ణయము గూర్చి భిన్నా భిప్రాయముల దెలుపుచుండ, వ్యాయాశాస్త్ర పరిచయము లేని జనసామాన్య మీ విషయముల నెటుల నిర్ణయింపగలదో, తోచకున్నది. దీనికి దోడుగ, తన కెట్టి దురుద్దేశమును లేదని, నింవా గోపితులే ఋజువు పరచికోసవలసి వచ్చుటచే, యిందలి సాధ్యాసాధ్యతలు తేటతెల్ల మగుచున్నవి. సంస్కరణములు సమకూడినను, లేకున్నను, జన్మస్వాతంత్ర్యము లయినను నిజమగుటలు, ప్రజాప్రముఖులు కృషి ఫలమవలయును. భౌవిశ్ఠి యుధకారబంధురమై యున్నది. ప్రజల దృఢసంకల్పమే వారి నీ సొకటములనుండి తప్పించగలదు.

డిల్లీ కాంగ్రెసుసభ

డిల్లీ కాంగ్రెసుసభనుగూర్చి బిసినచంద్రపాలు గారు నిన్నటిదిన మిచ్చిన మహిమవన్యాసము, సభాప్రాముఖ్యతను తేటపరచుచున్నది. బొంబాయి కాంగ్రెసు సభకును, డిల్లీ సభకును తీర్మానములలో గల భేద మత్యల్పము. రాష్ట్రీయ పరిపాలనమునకు కాలపరిమితి దొలగింపబడెను. వివిధరాష్ట్రములలో, కాలపరిమితితో నిమిత్తము లేదను సభిప్రాయ మదివరకే ప్రబలియుండెను. ప్రభుత్వ విభాగ పద్ధతి, కలహముల కెడమిచ్చుట

దప్పు, వేరు లాభము గలిగించు చాలదు. అంగ దేశములు లీ వీ భాగము నంగీకరింప రని; బాప్తిస్టా గారు చెలిపియుండిరి. స్థానిక ప్రభుత్వము లీ పద్ధతికి వ్యతిరేకముగ నభిప్రాయ మిచ్చుటలు చెలిపియున్నది. లా, జప్తిను, పోలీసు శాఖ లధికారివగ్గపు స్వాధీనమునకుంచుటచే నెట్టి నష్టము గలదో, ప్రజలకు చెలిపవచ్చును. అందుచే, రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనము వెంటనే ప్రసాదించ వలయునని డిల్లీ సభగోరెను. మాలవ్యాగా రిటీవల నుపస్థాపించుచు, డిల్లీ సభశాసన ప్రబలిం చుపో మాల నెల్ల బోనాడిరి. డిల్లీ సభయందునలె, ప్రజాభి ప్రాయము కారవింపబడిన కాంగ్రెసు సభ యి కొకటి జరుగలేదని, బిషిప్ బాబుగారు పిలిచి పరచిరి. అంగ భాషా ప్రవీణులుగాని రయితులు నయితము, సభకు విచ్చేసి, సభాకార్యక్రమము సం నిర్వహించు బాలు సమానోత్సాహముజూపిరి దేశ భాషలలో నుపన్యాసములు జరుగుట కాంగ్రె సు సభకు నూతనాకార మొసగినది ప్రజాప్రతినిధి సభయనునామము కాంగ్రెసుసభకు స్థాగ్ధమైనది. హిందూ దేశము స్వపరిపాలనముగోరుచున్నపుడు, కాంగ్రెసుసభ నిరంకుశముగ ప్రవర్తించుచాలదు. డిల్లీ కాంగ్రెసు సభ ప్రజాశాసన ప్రాబల్యమును, ప్రజల స్వపరిపాలనార్హతను వేరొల్ల చాలుచున్నది. కాంగ్రెసు సభాత్రిత్వములు నిఫలముగనటు ల, దేశము కృషి సలవలసియున్నది. కొలది కాలములోనే, సంస్కరణశాసనము పార్లమెంటు సభలో ప్రవేశ పెట్టబడనున్నది. అధినివేశ రాజ్య ముల కోర్కెలు వెంటవెంటనే సఫలముగుచున్నవి. సంధిసభలో వాటికోర్కెలు నెరవేరుటయేగాక, అంతర్జాతీయ సమ్మేళనమునకు కూడ స్వతంత్ర జాతులతోబాటు, పీఠిక సమావేశాన మొసగ బడుచున్నది. అధినివేశ రాజ్యము లొక్కటా రింటిటి యున్నత స్థానమునకు గొప్పపోవచున్నచు దక్షిణాఫ్రికాలోని జాతిమీదను లింతటి చుభివృద్ధి యో కూడ తృప్తి జెందక నే పూర్వ వ్యాధివృద్ధియు గోరుచున్నారు. ఈ యుద్ధము భూభాగముల నుద్భవించినది. నూతనోద్భవముకూడగా కాన్ప కేపుటయు ప్రజాప్రతినిధి సభలో తీవ్రచర్య జరి గెను. చర్య యింకను ముగియలేదు. రిజిస్ట్రేషన్ బిల్లును నూరు తమ వాంఛనము ఆర్జి పడవలయును, సంధిసభకును దేశము నిశ్చయించిరి. హిందూ దేశము, సామ్రాజ్యమునుండివిడిపోవజూచుటలేదు. అధినివేశ రాజ్యముల స్థానమెవలె వెంటనే ప్రసా దించమని కోరుటలేదు. స్వపరిపాలనమును రాష్ట్ర ములందును వెంటనే ప్రవేశ పెట్టి, స్థితి కాలములో అధినివేశ రాజ్యముల స్థానమును దేశమున కొసగ వలయునని మాత్రమే కోరుచున్నది. రారురాను హిందూ దేశపు బాధ్యతలధికము గలదని సామ్రా జ్యరక్షణమునకు హిందూ దేశమే నిర్దిష్టదశ యందు బూనగలిగెను. ప్రాస్తుకు సందిగ్ధతరము నందు రక్షించుటకు, హిందూ దేశపు నైనికులే య కరకునచ్చిరి. అధినివేశ రాజ్యములకన్న నెక్కువ బాధ్యతలను హిందూ దేశమువహించుచున్నపుడు, అందుకు లెగిన హక్కులుకూడ దేశమునకు సమ కూరవలెను. లేమొనెడల, బలహీనులుగు హిందూ దేశము రాష్ట్రాజ్య బలహీనులగుచు పోవును. హిందూ దేశపు లాభ ముందొడిగిన సామ్రాజ్య లాభము నైనికు గమనించి, వాస్తవము సభ వారు కాంగ్రెసు తీర్మానముల కొడిబడుట మేలు. సామ్రాజానుబంధము ని మూలముల పార్లమెంటు సభలకు దృఢపఱచిన వారయ్యెదరు. ఈ సత్య మునే కాంగ్రెసు రాయబారు లాంగ్ దేశమునందు స్ఫులపరుపవలయును. భారతదేశమునకు స్వపరి పాలన మొసగుట, సామ్రాజ్యాభివృద్ధి కెటుల ముఖ్యపరమో, అంగ ప్రజలు తిన్నగ గ్రహిం

చుచో భారతీయుల కోర్కెలను సఫలపరచుటకు వారే మాత్రము వెనుదీయరు. కాని, భారతీయు లకే తమ వాంఛలకాన్పి దృఢవిశ్వాసమును మనోనిశ్చయమును లేనిచో, కార్యచాధన మనం భవచునను దేశపు భావిభాగ్యోదయము, భార తీయుల స్వకుం స్పష్టి పై సాధారణమడి యున్న టుల స్పష్టమగుచున్నది.

ఇర్రిగేషను శాఖ

ఈ శాఖవారి 1917-18-వ సంవత్సరపు నివే దికమున ఎన్నగనిన యంశము లాతగలేవు. సంగ్రామ కారణముచే, వ్యయకరణకు పనులు చేకొనబడలేదు. దక్షిణాఫ్రికాలో ఖోల దూరు ప్రాజెక్టు కొంతవడి యభివృద్ధి గాంచి నది. వాగదలి నదికిందకు, నీవి పంపింగునీప్రయు క్రిందకు, పాగుబడి యయిన యకరముల సంఖ్య హెచ్చినది. వెంటాపురము ప్రాజెక్టు పూర్తియ య్యెను. భావనాశీ ప్రాజెక్టు 1919 సంవత్సరము మూర్తినెలలో పూర్తియగును. యల్లూరు, సిద్ధ పూరు తటాకముల ప్రాజెక్టులు పూర్తియైనవి. దుశీకుల్య ప్రాజెక్టు యిదివరకే పనిజేయుచున్నది. నెల్లూరుజిల్లాలో మోపాడు రిజర్వాయరు ప్రాజెక్టు 1920 సంవత్సరములో పూర్తియగునని చెలియు చున్నది కడపజిల్లాలో నాగవరము అనకట్ట గుంటూరు జిల్లాలోని మునియేరు ప్రాజెక్టులుకూడ పూర్తియైనవి. చిల్కాసరస్సును, నాల్పడిపాడు మోటుపరముజేయుట కాలోచింపబడుచున్నది. కా వేరీజిల్లాలోని ప్రాజెక్టును, ప్రభుత్వ కార్యదర్శి గారి శాన్షను బంపబడునని నిరీక్షించబడుచున్నది. ఇది తేలికగాని, పృష్ఠాభివృద్ధి కును ప్రాజెక్టు ఎట్టి మేటుల కాన్పి తిరిగి యోచించుట విలువదదట. ఇందుకు కారణ మెద్దియో తెలియదు గుంటూరు జిల్లాలో ప్రాతూని పంపింగునీప్రయుచు ఎట్టిమే టులను, స్థానములు లేచూరయ్యెనని చెలున బడెను. కృష్ణాపశ్చిమ డెల్టా, కోవావర డెల్టాలకు నునుగునీటి పారుదల సౌకర్యము గలిగించుటకు పనులు ప్రారంభింప బడుననియు, కృష్ణా తూర్పు డెల్టామీద కూగోచింపబడుచున్నదనియు నివే దికము చెలుపుచున్నది.

సంగ్రామ నష్టపరిహారము : ఇండియా భాగము

హిందూ దేశమునకు, సంధిసభ యందు, వాతుల సమ్మేళనమునను, అగ్ర స్థాన మనసరమ ని, గోరబడుచున్న నీవనుచుమున “వెలు ఆఫ్ ఇండియా” అను మాసపత్రిక, జర్మనీదేశ మొసక వలసిన నష్టపరిహారములో కూడ హిందూ దేశము నకు భాగము గావలయునని వ్రాముల చోద్యముగ నుండక మానదు. ఈ పత్రికా వాక్యముల నిలు కుదహరిం తెదము: “యితరుడలి వారికో, శత్రు ఘటపై విధింపబడెడి నష్టద్రవ్య మెటుల బంచి పెట్టబడునో యది, మే మెరుజూచుచున్నాము. సంగ్రామములో గావించిన త్యాగములపై నీ విభాగము సాధారపరచుచో, హిందూ దేశపు హక్కు నిర్వివాదము తెలియగలదు. దాదీద్ర్య భూయిష్టమునను, హిందూ దేశము గావించిన త్యాగములు ప్రశంసార్హమున, బాధ్యతగల రాజకీయ వేత్తలందరును సంగీకరించియుండిరి.” వెల్లు ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక గావించిన సూ చన, న్యాయమునకు దనుక కేమాత్రమును సంది యములేదు.

స్థానిక వార్తలు

చవురకము బట్టలు:— చవురకము బట్టలు రీద లకు మాత్రమే యుక్తములగు గాన బట్టల వ్యాపారమున కెట్టి ధంగమును కలుగదని ఇండియా కోరతమునకు ప్రకటించిరి.

పచ్చయప్ప కళాశాలాధ్యనమాజము:

ఈ నెల 20 తేదీ గురువారమునాటి సాయుకాలము 4-30 ఘంటలకు ఫిలాసఫీ భవనమున ఎ. వి. నరసింహాచార్యులవారు ఈ కర్నూరు ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షకు బోధువారి కువ కరించునట్లు వైపరీక్షకు నేపడిన పుస్తకవిషయము నుపన్యసింతురు.

ప్రభుత్వ ప్రకటనము:—

హైదరాబాద్ ప్రభుత్వమున తగ్గు దలగావించ మొదలిడిన దాదిగ, జనవరి నెల ఆఖరువరకు 75 నేలచుట్టి వైసిబిలు వదిలివేయబడిరి. ఫిబ్రవరిమాసపు పదిదిన ములలో 45 నేలచుట్టియు, మొత్తముగా, 1,15,000 చుట్టి యు వదిలివేయబడిరి. ఉద్యోగ శాఖలలోగారి, తేటసంఘము లలోగారి, తగ్గుదలకు విశేషము గావించుట కింతకు సాధ్య పడలేదు.

శ్రీ భగవత్ తత్వబోధినిసభ:

ఈసభవారి యాజ మాన్యము క్రింద జరుగుచున్న శ్రీ చుహాభారత కాలక్షేప ములలో “భీష్మ ప్రభువ శతజ్ఞ” ఈ నెల 22-న తేదీ 3-ని వారము సాయుకాలము 5 గంటలకు, 23-న తేదీ సాయు కాలము 4 గంటలకు “భీష్మ స్మృతియ శతజ్ఞ” అను కాల క్షేపములు శ్రీరాజ్ బాబి టి. ఉత్పన్నాచార్యులవారిచే పాఠముగాను, హిందూ ధర్మలాజికలు ప్రామాణ్య భవనము జరుపబడును.

రహదారిపత్రికములు:

ఈనెలలోపుగ ఇం గ్లాండుకు వెళ్లవచ్చుచు, రహదారిపత్రికలకు బడెనెవరారెరైన, అవిద్యార్థులకులన సమప్రమాణముల ఆపుదల చే సీకొనన అట్టివారికిమ జుబుబ ప్రాన్ వీ యులు సానీజికల్ టు కమిటీవారికి తెలిపెనుదల వారెంతయు కృతజ్ఞులు. ఈలోపుగా ఇంగ్లాండుకు వెళ్లదలంకునని దిరభావులను కమిటీవారికి బంపుకొనెన, వారికిరహదారిపత్రికలముచ్చు టువీయంకునని ప్రభుత్వమునకు ప్రకటించుచున్నాను.

ఆంధ్రవిద్యాధిసభ:

ఈనెల 30-న తేదీ పచ్చయప్ప కళాశాలలో మూడో ఆంధ్రవిద్యాధిసభను నెల్లూరు నందు జరిపించగలదులకై నెల్లూరువిద్యాధులు శ్రీముత కె. గోసాలకృష్ణ రావుగారి ఆగ్రాసవాధితత్వముక్రింద సభ జేసిరి. ఆహ్వానసంఘము సమావేశమగుటకు పూర్వము జరుపవలసిన పనుల నెరవేర్చుటకు కార్యదర్శి హాజరగుట మొకవారి నేర్పర చిరి. ఆహ్వానసంఘములో జేగోనవారి కళాశాల విద్యార్థి లైకరు 1 ము, ప్రామాణ్య విద్యార్థులైకరు 0-8-0 ను కల్పించవలసికట్లు తీర్మాందిరి. ఆహ్వానసంఘములో తేర గోరు నెల్లూరువిద్యాధులు కమితేలకు తెలిపజేయవలసినది. ఆంధ్రవిద్యాధిసభానిర్వాహకమయై ఆంధ్రవిద్యాధి లందరు వారివారి యభిప్రాయముల ప్రతికూలులమునకు లెక మాన ప్రాసగారి తెలియగలది సమావేశమగుచున్నాము.

(3-వ పేజీ తరువాయి)

రాముని పద్మములలో వైశ్యయు రక్షింప బడెను. గాజకీయ వ్యవహారములో మో ప్రమాదము గలదు ప్రజా హక్కులు కొందరు గోరారువారి కోర్కెకు ప్రమాదముకల్ల నింకుకాధికారకర్తమునకు కాకచ్చు. రిజిస్ట్రేషన్ జర్మనీ హక్కుతో గోరారుచున్నది కాని లాయరు బార్డిగారు జర్మనీ నిర్బంధులనే యిరువదిరెడలేమా భగవంతునికే ఎరుక! ని రంకురేయ్యముతో వోరారుచున్న ప్రజాస్వామ్య నాయకులు కూడ తుదకు నిరంకురేయ్య కాదులతో మోరుక ముంపచ్చును. ప్రస్తుతపు ప్రజాస్వామ్యపు కరతము కొందరు నాయకులకు బాధకరముగా నుండెన మందేయ్యకు గాని నిశ్చయ మయిన ప్రజాస్వామ్యము ఢిల్లీ కాంగ్రెసుతో ప్రారంభమయి నందుకు మనము భగవంతుని ప్రార్థింపవలెను. పిమ్మట ఎమ్. కే. ఆచార్యగారు, సత్యయూర్తి గారును మాట్లాడిరి. సభాధ్యక్షులు పాణగారికి వందన మొన రించిన తరువాత సభ ముగిసెను.

(తరువజన్మ)

శ్లోకము, శ్లోకము 17:—ఇహికిరతమమమ కల అభి
ప్రాణు భేదములకు ప్రాణి డెంబు నిల్చుకారి మధ్యరత్తిత్వ
మాన పరిష్కరించుకొందుమరి నాగోక్షాపు ప్రతినిధులు ఎం
కమెంకోగారికి చెప్పిరి.

సెంటు సోఫియా దేవాలయము

లండను, ఫిబ్రవరి 17:—ఈ దేవాలయము భూకంప ములవలన కిడిలమైనది. గోపురము ప్రంగినది. 1910 లో శ్వయముగ పోయి చూచిరి. మరాఠులు పెంటనే జరుగవలె నని సత్ టి. జి. బాక్సుగారు వ్రాసిరి.

టర్కీ వ్యాపారము

లండను, జనవరి 17:—కొన్ని నిబంధనలకు లోబడి యూరోపు టర్కీ చిన్న ఆసియా, ఆస్ట్రేలియా, కరువుస్థాన లతో వ్యాపారము ప్రారంభింపబడవచ్చు నని వాణిజ్యకాభి ధికారులు ప్రకటించిరిని వార్తాసంఘమువారు తెలిపిరి.

మిలిటరీ క్రాసు బిరుదములు.

లండను, ఫిబ్రవరి 17:—ఈజిప్టులో తనిచేసిన కష్టత డిస్కా, మెనోరీ, డాబ్బుకా, కింగు, మేకే, ప్రెస్టే సేవనాక్సు, టర్నరు, వాల్టరు, లిండ్రే, స్ట్రాక్ డెల్వియ, గౌ రంగు, గంధాసింగు, నవాబుసింగు, గాగా, వాలాను, రికరెండు క్రాలెటు గార్లకు మిలిటరీ క్రాసు బిరుదము లివ్వబడెను.

కల్ల సముద్రమున వ్యాపారము.

లండను, ఫిబ్రవరి 17:—ఈవ్యాపారమున మరల సాగించుటకు బ్రిటిషు వణికింపు ప్రతినిధులు దక్షిణ రమ్యు కు కెల్లుటకు నిజేశంఘమువారు రహదించిరి. చాల వాణి యుములవారు ఏర్పాటులను చేయుచున్నారని వార్తాసంఘ మువారు తెలిపిరి.

సర్ హామిల్టను గ్రాంటుగారు

చక్రవర్తిని సందర్శించుట

లండను, ఫిబ్రవరి 15:—గ్రాంటుగారు ఇండియా జేత మున వామన్య సరిహద్దు పరగణాకు ఫిఫుకమిషనరుగా నియ మింపబడిరి గాన నేను హృద్యహాని సందర్శించిరి.

చీనావారి కోరికలు.

లండను, ఫిబ్రవరి 17:—చీనాలో వెనుక ఆర్థికమం త్రిగా నుండిన లింగాంగు చీనోగారు పారిసు సంధిసరికు వెళ్లుచు లండనుగరమునకు వచ్చిరి. చీనాలో కష్టసంపదను, నీటి వరతులను, ఇనుపదానిలను అభివృద్ధి పెంచించుటకు చాలధనము కావలసి యున్నది. చీనావారో సహకారభావ మున పనిచేయుచున్నది. చీనోగారు భవాధ్యక్షుడు కుడురవలెను. విశేష యశస్వతు లిట్లు పూని చీనాదేశమునకు వ్రాసుచును. త్వ రలో జేతమున సంపూర్ణముగ కంటి నెరిగియును. ఇప్పుడై నను వాణిజ్యకార్యములు వెక్కు భాగము లందు నిరం తరాయముగ నెవరుచున్నవి. ప్రస్తుతముచీనాదేశవాతమున సగభాగము నైసికవ్యయ మగుచున్నది. నైస్యములను తగ్గించు టకు సంధిసరి వారేర్పాటు సేసి చాల ధనము విద్యావాణిజ్య ములకు వ్యయపరుప వలెనని చీనోగారు నుడిచిరి.

సర్ మార్కు నైక్సుగారు స్వర్గస్థులగుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 17:—సర్ మార్కు నైక్సు గారు రమ్య యాన్సుగు తూర్పు జేతముల విషయముల దక్షిణజ్ఞు డగుటచే నలభి చెప్పబడు సంధిసరిప్రతినిధులలో సొంకు పరగణానకు వెళ్లిరి. అచట నివస్యమునకు పనిచేయు. ఆతిథి బాంధవులు, పొల్లమెంటు బంధువులు 1879 లో జననము. 1911 నుండి పొల్లమెంటు సభ్యుగగా నున్నాడు.

జర్మనీ

జర్మనీ పోలండుల స్థితి.

బేల్, ఫిబ్రవరి 17:—పోలండులో నేటియూ విషయన రాజీ కిరికొను టంగుని జర్మను నేషనలు ఎంబ్లీలో సా ఘికవాని హెనరబులీగారు చెప్పుచున్నారు. పోలండు సా మ్రాజ్య లాభమున జర్మనీ కట్టి యుద్ధము గలుగకుండ చేసివెన్చి విధముగ సాహజీ కలము నని జాతీయసంరక్షక మంత్రి హెనరబులీ గారికి. పోలండునందలి వెర్న పుద్ధ భూకామ యులు జర్మనీ కంపనెంటి ఆవార సాయుధులలో న సేకము గానెమలో నుండియు. ఆ పుద్ధులు రాసిది ప్రస్తుతపు కష్టముల నుండి జర్మనీ యొక బడ్జెట్ గలదియు నిశ్చయించుట చాల కష్టము. ఇంటియము గోలలతో యుద్ధ మునరింపకుండ చేయుటకు నైస్య సంఘములవారు సర్వ విధముల ప్రయత్నించు చున్నా నని హెనరబులీ గారు చెప్పు నే స్వాతింస్య సా ఘికవాడు అవమిగోతానము జూపిరి. హెనరబులీ గారు వారి నుచులకు మాషించిరి.

ప్రాన్సు

సంధిసభ-ఇండియా ప్రతినిధులు.

లండను, ఫిబ్రవరి 14:—లికనీకు మహా గాణాగారు లండను నగరమునకు రాతేను. మాంటాగూ సీంహాప్రభువుగా నిర్వహణ ఇంక్లాండుకు రావలసినవచ్చింది గాన లికనీకుమహా గాణాగారు లొక్కచే యిపుడు సంధిసభలో ఇండియాప్రతినిధి గా నున్నాడు.

తాత్కాలిక సంధి ప్రతిమున సంతకములు

లండను, ఫిబ్రవరి 17:—16-వ తేదీ సాయంత్రాలము మార్కు ఘాతు గారి సాలూనుబండిలో నూతన తాత్కాలిక సంధి ప్రతిమున జర్మనీ ప్రతినిధులు సంతకములు చేసిరి 16-వ తేదీ ని ప్రతిమునండి కంటివార్త పంపబడెను. సంతకము చేయు టకు ఎర్స్టెన్గరు కథి కారి మిచ్చుచు జర్మనులు తమ ఆక్షేపణలను ప్రత్యేకముగా ప్రకటించిరి. క్రొత్త పరితులు చాల కఠినముగా నున్నవి. ముఖ్యస్థలములను పోలండ్ కిచ్చివే యవలెను మర కుండగూడదు. పోలండ్ చొరుచుకొని రా కుండ మేము నిగోదించుటకు మాకు స్వాతంత్ర్యముండవలెను. విల్సను సభాపతి నిరూపించినతీర్మానములకు విరుద్ధములగు మర కులను జర్మను లమలు జరపుటకు పొధులు గారని జర్మను దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

పార్లమెంటుక సంధిసభ.

లండను, ఫిబ్రవరి 17:—జాతీయ పార్లమెంటుక సంధిసభ ఈ సెల 27 వ తేదీన కమాజేత నుగుని అధికారులు తెలిపిరి. జేతములు, పనిచేయుచులసిన కాలము, జరుల పరిస్థితులు, అధిక లాభములు మున్నగు వివిధవిషయములు చర్చింపబడును.

సాంఘికుల సభ.

పార్లమెంటు, ఫిబ్రవరి 17:—బెర్నసుండి వచ్చిన వెనుక లైటుకు హెండర్సను గారిని సందర్శింపగా వారిల్లు చెప్పిరి:—జర్మను సాంఘికవాదులు తమ దొరతనమువారికి సహాయ మొనరించుటలో గొప్ప తప్పిదము కొనరించిన సుకతిని ప్రతి నిధులసభలో నామ స్పష్టముగ మెత్తుకొనిరి. జర్మనులే విజ య మొందియుండి యూరపునందు స్వేచ్ఛము, ప్రలాస్యా తంత్ర్యమును సునుచియుండు నని మి త్రితుండలి కార్మికులు చెప్పిరి.

ప్రాన్సుదేశపు యుద్ధవ్యయము.

పారిసు, ఫిబ్రవరి 17:—1919 జనవరి 21-వ తేదీ న వరకు 72800 లక్షల పాము యుద్ధవ్యయము. ఆ మొత్తమున పన్నులవలన వచ్చినది 7200 లక్షలు మాత్రమే. 57000 లక్షలు ఋణము. 9600లక్షలు రుణము నిజమ. 4000 లక్షలు ముజరా (కంపెనీసేమకు). అన్నాను జూలైనులో జర్మను కరవీర్ని చక్కబడుటకు వ్యయము 1000 లక్షలు. వైదికులకు నాణి కుటుంబములకు ముజరాలకు 1700-2400 లక్షలకు మధ్య వ్య యమైచిరి.

మి త్రితుండలి వారి నావికానష్టములు.

పార్లమెంటు, ఫిబ్రవరి 17:—యుద్ధవ్యయమున పరాసు వారు నాలుగు యుద్ధనౌకలను, నాలుగు సాముఖ యుద్ధనౌ కలను, ఒక యుద్ధనౌకను, నాలుగు డిప్లామెంటులను, కి టార్బెడో బోటును, 14 జలాంగులును, 62 సాముఖము లగు ట్రాలరులను, 5 సహాయ యుద్ధనౌకలను 12 చిన్న నౌకలను గోల్పోయిరి. నావినన్నిటివరకు 1,10,000 టన్నులు. గ్రేటు బ్రిటను గోల్పోయిన నౌకల బరువు 5,50,000 టన్నులు. జర్మనీ, 8, 50,000 టన్నులు. ఇటలీ, 76,000 టన్నులు. ఆస్ట్రీ య, 65, 000 టన్నులు. ఆమెికా సుయుక్త వాప్తిములు 17, 500 టన్నులు.

బంగాళా శాసనసభ.

ప్రాచీన స్మరణాలకు చట్టము.

ఈ సెల 18 వ తేదీ యువ యువన బంగాళా శాసన సభ సమావేశమయ్యును. కొన్నామే ప్రభువు అవ్యక్తతరహిం చెను. 1919 సంవత్సర బంగాళా రాష్ట్ర ప్రాచీనస్మరణాలకు చట్టము యొక్క సెలెక్టు కమిటీ సేవక నాలోదింప బలసిన దని సర్ హెక్ రివీలుగా రుపపాదించిరి. సెలెక్టు కమిటీ వారి సవరణలింపున మరల ప్రయోగపరచినదను సవరణను మా మజురల్ హామిగ గా రుపపాదించిరి. ప్రారంభచట్టమునకును

సెలెక్టుకమిటీవారు సివరణ చేసిన చట్టమునకును చాల వ్యత్యా సము కలదు. సెలెక్టుకమిటీవారి శిఫారసులమీద ప్రజలు, తమ అభిప్రాయములను తెల్పుటకు తమని ముక్కులమును. ఈ చట్టము బంగాళా స్వరహింపుననుసత పునాని మిటిరి. అందుచేత తొందరపడి శాసనము గానింపబడవలె మా మ జురల్ హామిగ గారు తెల్పిరి. ఈచట్టమును తిరుగ ప్రయ తించుటకు లాభమేదైన కలదని నానునయ్యకములేను. ఈసభ వారు సెలెక్టు కమిటీయొక్క శిఫారసుల నాలోదింపునవ్యకు తమ అభిప్రాయములను తెల్పుటకు ఈకాంసిలు సభ్యుల కను కాళము కలదు.

ఈ సవరణ వోటుకు పెట్టగా 17 గురు అనుకూలము గను 28 గురు ప్రతికూలముగను వోటు నిచ్చిరి. సవరణ వోడి గోయెను. ఈ చట్టము తిరిగి ఉపసంఘము (సెలెక్టుకమిటీ) వా రికి పంపరచలసినదను సరియొక సవరణను మా మజురల్ గారు ఉపపాదించిరి. ఉపసంఘమువారియొక్క 288 బిల్లు సవరణలు కాంసిలువారు చర్చింపరచి యున్నది. ఈ సవరణ లన్నియు ఈ సభవా రాలోదింపిన కాలము వ్యవధులును. ఉపసం ఘము వారికి పంపిన ఇష్టావృష్టి సంభావనలచే క్రియము గా సమాధానమునకు నత్తురు. కనుక మా మజురల్ గారి సవ రణ నామోదించు మిటి నని మా మజురల్. ఇ. క్రమ్యుగారు నుడిపిరి.

ప్రభుత్వమువారికిరెవల సర్ హెక్ రివీలుగా రి సవరణను వ్యతిరేకించుచు, ఉపసంఘమునకు పంపుటకల్లు లాభమేమి యునులేదనియు కాలవైపరీత్యునకురనియు నుడిచిరి. ఈసవ రణను వోటుకు పెట్టగా ఆమోదంపడెను. 21 చుండి అను కూలముగను, 19 గురు ప్రతికూలముగను వోటు నిచ్చిరి. చాలామంది అసభికారు యూరోపియను సభ్యు లీరమణ కను కూలముగ నుండిరి.

సర్ రవీంద్రనాథ ఠాకూరు మరణంకేగులు.

బంగాళా కవి సామ్యభాము, సర్ రవీంద్రనాథ ఠాకూరుగారు, ప్రాేకేలు క్యాన్సరు. ఎఫ్ ఆం ధూసుగా రు అల్లుడు గంగోలిగారిలోను గత శుక్రవారము వారు పోయి మెయినులో మృతదేహుని. సమాజ సంస్థాపకుల కవి సామ్యభామునకు స్వాగతి మొ తుటకు స్నేహుడగ్గి జరుగవచ్చిరి. అందులో యువకులు విద్యార్థులును ఎక్కువమంది గలరు. మేజరు నివాస గణపతిగారు. ఏ.ఎం. ఎస్. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు సానిటరీ ఆఫీసరుగారు ఆమెికకు కళాకాల ముఖ్యోపాధ్యాయులు, రికరెండు డెప్యూ. ఎస్. జంబోగారు, ధృవలక సం ఘాధ్యక్షులు వి త్రి ని వా సా చా ర్యు లు గారు హెల్లు ఆఫీసరు ఆ డి కే మ య్య గారు, ఎస్. నుండరవాజు అయ్యంగారు, ప్రైవుటు డిప్యూటీ కైరెక్టరు ఆర్. సర్వే, దివానుబహదూరు పి ఆర్. నారాయణ అయ్యగునారు, వోల్టెస్సు నాయకులూరు జమిందారు, దివాను బహదూరు వి గానభక్తవామరుగారు మున్నగు వారి ముఖ్యులు వచ్చిరి. రియలుబండి స్నేహముగ లాగానే, యువకులు రవీంద్రకవి మాదకచే “మౌజుమాతంగం” “సీమింద్రవాసుజే” అను జాతీయరామములచే కవిసామ్యభామునకు సంగోమమును తెలియచ్చిరి. ది వా ను బ హ దూ రు పి ఆర్ వారా యణ అయ్యగునారు వి ర్గినివానావార్లుగారును గవీంద్ర కవిశేఖరును పుష్పహాలచే గౌరించి వి ద ప మో లా గు బండికి అతిథిని గొనితెచ్చిరి. మేజరు గణపతి నాయగారి గృహమునకు బరిరి. అచ్చట వారి అతిథులకు యుండిరి. యుద్ధ మధ్యమున సేతుపతి ప్రామ్నాల్లు నగ్గర కొలది గలయు టాకి. ఆ ఠాతకాలలోని ఉపాధ్యక్షములకు విద్యార్థులకు సేవక స్వాగతి మొనరుటకు సిద్ధముగా యుండిరి. ముఖ్యోపా ధ్యాయులు లగు కె- నారాయణస్వామి అయ్యగునారు కవిశేఖ రుని పుష్పహాలికలచే గౌరవము చేసిరి.

శ్రీహనులో ఆస్పత్రుకగా నుండిన ఆమెికకు కళా కాలలో అసెంబ్లీ హాముగో “గననసందేశము” అను విషయ ము మీద సర్. రవీంద్రనాథ ఠాకూరుగా రుపవ్యసించిరి. అధికమాట్యులగు టిక్కుటవై సభాధిమములో ప్రవేశమే ఎ రచినను, సభాధివనము క్రిక్కిరిసిపోయెను.

కడచిన 15 శోబులనుండియు నిదనస్థులును శేకుట చేత బదలికకలిగి నాటిరాత్రి జ్వరమున ద్వీ. ఏర్పందినతగా రము శనివారమునాటి సాయంత్రాలము కళాకాలాధిమముగో రెండవ యువస్వామిస్వామికుట వీలుకాలెను. కవిశేఖరుని యువస్వామిగారు వినుటకైవచ్చిరినాటికి ఆ కళాధిమ గుణ కలుగకుండ సి. ఎం. ఆంధ్రాగినుగారు రవీంద్రుని భోజు పురపు పాత కాల, కాలింగిశేఖ” మను విషయ ములపై యుపవ్యసించిరి. కడచిన 16 వ తేదీ యువయమున విద్వోరయ ఎడ్వర్డుహాలో మహాత్మాగాంధీగారు దక్షిణ ఆఫ్రి కాలో చేసిన కార్యమును గురించి యువవ్యసించిరి.

రౌలటు బిల్లులు.

సర్ నారాయణ చంద్రావార్కరుగారు

“ఇండియన్ సోషల్ రిఫార్మర్” పత్రిక క్లిష్ట వ్రాసు చున్నారు. రౌలటు బిల్లులను సామాన్యజానపథులలోని అసభికారసభ్యులెల్లకు ప్రకటించుటకు నొక లాభము కలిగినది. ప్రస్తుతము భారతదేశమున కాసనముల మైన పిచ్చుకు మూడు వత్సరములవరకు మాత్రమే రౌలటు కాసనము లాచరణమును ఉంచునని ప్రభుత్వమువారు తమ హామీయాలను ద్వారా తెలిపియున్నారు. ఇది కొంతవరకు లాభమే! కాని, ఇంతవరకు కొంత సందర్భముగ నే యున్నా రు. ఇంతమాత్రమునే యీ కాసనములను తాత్కాలికముగ నైన అసభికారసభ్యులు అంగీకరించుటకు తమ సందర్భము కానరా వున్నది. మరియు, యీరాజీవామా ప్రస్తుతావస్థాంగములలో నియుచునులయిన సంస్కృతిపరమలక్షణము. ఈయనము తేలిక గా! సర్ బార్ని తొండెనుగారు ఈ బిల్లులను ద్వారా కాసనసభ యందు తెలిపిన యొక విషయము గూర్చి యిప్పుడు యోచించు టవసరము. 1818 సం॥పు రెవ్యులేషను తాత్కాలిక కాసన నిర్మాతాధికారులు మున్నగు అధికారులు లిడివరకే యున్న వనియు, అందుచే రౌలటు కాసనము లవసరము లేదనియు అధికారులు వాదించుచున్నారు. ఈ వై రెవ్యులేషనులు రౌలటుబిల్లులకుండు యొక్కయు కఠినముగనున్నది సర్ బార్ని తొండెనుగారు రిమిటరు ప్రభుత్వ మొనంగిరి. ఎవరినైనను న్యాయస్థానమున విచారణ లేకుండు ద్వీపాంతరవాసమునకు బంపుటను 1818-వ రెవ్యులేషను ప్రభుత్వము వారి కధికార మొసగుట చేత, ఆన యిచ్చ వచ్చిన తాత్కాలిక కాసన నిర్మాతలను చేయుటను 1861 సంవత్సరపు కాసనము రాజ ప్రతినిధి కధికారము నిచ్చుటచేతను ఇది కఠినకాసనము లగుటకు సందియములేదు. రౌలటు బిల్లులతో కుల్యతను నెట్టి తాత్కాలిక కాసనమును నిర్మించుటకు రాజప్రతినిధి కధికార ము కలదు. కావున తొండెనుగారి వాదము అధికారసభ్యుల వాదమునకు తగిన ప్రభుత్వ తరము కాదు. ఈ రౌలటుబిల్లులు తాత్కాలికములగునట్లు, దీనిని కాసన రూపముదాబట్టి చేయుట కధికారము ప్రభుత్వమువారికే యున్నదనియు, ఈవిషయమై కాసనభాసముతిని బడయుటకు పీఠ ప్రయత్నించు టెందులకో యూహించుట కష్టముగ నున్నది.

ఇట్టి సమయమున, కాసనసభ యొకను నిర్మియు కా నట్లు ఈయనవరకు, ప్రభుత్వమువారు తమ సర్వాధికార మును విని వాగించుచున్నట్లు తోచుచున్నది. 1818 వసంవత్సర పు రెవ్యులేషను కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమే కాసననిర్మాతాధికారము నుండ గలిగియున్న సమయమున నిర్మించుటచేసి, మాటలకైనను, ప్రజాప్రతినిధుల మన చెప్పు కొనుచు కాసనసభలయందు ఆప్టులు లేదు. ఇది 1861 వ సంవత్సరపు కాసనము ప్రకారము తాత్కాలిక కాసన నిర్మాతాధికారులను భార మెండు సభ కావ రాజప్రతినిధి కొసంగి యుండెడి. సార్ల మెండు సభ భారతప్రజలు గారు. ఈరెండు కాసనముల స్వభావ మిదయే! కావున ఈప్రస్తుతపు బిల్లుల బాధ్యత, భారత ప్రజాప్రతినిధుల గల యీ కాసనసభలవల మెప్పుడు ప్రభుత్వమువారు యోచించినట్లు తోచుచున్నది. ఈవిధముగ నే భారతదేశమున కాసన విషయమున హద్దించి ప్రభుత్వ గారు కాసనసభ్యులను హెచ్చరించుచుండెడి.

కావున ఈ బిల్లులను (తాత్కాలికములైనను) ఆమో దించు విషయమును నిర్ణయించుటకు బూర్గును కాసనసభ యందలి అసభికారసభ్యులీ ప్రశ్ననుగూర్చి యోచించుకొన కలెను. ప్రభుత్వమువారి కిదివరకే ప్రజల అధికారము గలిగి యుండెగా, ప్రజలకు ప్రభుత్వ ప్రభుత్వమున అధికారము లేని యీ కాంతిసమయమున ప్రజాస్వామ్యత్రైవిధినిగోధాడుకము లగు యీ బిల్లులు ఆమోదితములగుటకు బాధ్యతను ప్రజా ప్రతినిధులు భరించుట నాయమా? కష్టతీర్మానములను తొలగించు నిట్టి కాసన మున ప్రజాస్వామ్యము కలదు. కాసనసభాప్రతినిధులు, తమకు బలముగ నున్నది, తేలికయడల నిట్టి యిహారణ కాసనము నామోదించిన బాధ్యతను వహించక దీనిని తిర స్కరించెదముగాక!

ఇదియే వీరికి వినోదము. ఇట్టి కాసనములకు తాము బాధ్యతవహించుటకు బూర్గును ప్రభుత్వము ప్రజాస్వామ్య మున చేయవల టవసరమని వీరి మెక్కిచెప్పుతెను.

మాంటాగూ సంస్కరణలు లాచరణలోనికి రాక పూర్వమే, ప్రస్తుత ప్రభుత్వ ప్రాసముపట్టి యీ బిల్లులకు గల

ప్రజానిరోధమును గమనింపక, యీ ప్రజాప్రతినిధులు ఆల్ప సంఖ్యాకులగు గల సభ్యులుగా కాసనసభ చే పీఠామోదించ జేయుట న్యాయము కాదు.

ఈ బిల్లులను ఆమోదించిన యెడల కాసనసభ్యులు తా ము ప్రజాగౌరవమును గోల్పోవుచునని భయపడుచున్నట్లు వీని నామోదించువా రాజీపొందుచున్నారు. ఈవిషయము “పయోనీరు” పత్రిక కొండంతలుగ చేయుచున్నది. ఇది నిజ మైనదో వీని అర్థ మేమి? ఈ కాసనము ప్రజాప్రతినిధుల్య ము గలిగియున్నవని యింగుమూలమున లేదున్నది. కాసన సభ్యులు యీ కాసనము నామోదించినయెడల వారు ప్రజాభి ప్రాయమునకు ప్రతికూలముగ వర్తించినవారగుదురు. ఇది యిటులుండ, దుష్కరీకాలమున నిరోధించుటకు వలయుమార్గ ముల నేర్పుచుట ధీమతకర్తవ్యమని మెకానేగాను చెప్పిన రాజకీయమూలము మనము గ్రహించవలెను. కావున ప్రభుత్వమున ప్రభుత్వమును ప్రజానీతిగతము గావించి, పిచ్చుకు తేక కాంతిని, సుపరిపాలనమునకు వలయు అసాధారణ కాసన బాధ్యతను వహించ కాసనసభను హెచ్చరింపవచ్చును.

అహారపదార్థములు.

ప్రభుత్వమువారి ముత్తవము.

నెంట్లు కల్లిసిటిబోర్డు వారి క్రింది వివరములను ప్రకటించుచున్నాము:—

ఈమధ్య దేశమున నామలకునగు, పంటలన్నియు వాతవరుగుచుండ, ప్రభుత్వమువారు గోధుమల, కామధాన్య ములను స్వాధీను చేసికొనియు, విద్యుమును ఇతరదేశముల కెగురుతీయవలయునందల, వారి ప్రజల యుపయోగములకు వివిధముగ వాడవలయుననియుచును గురించి ఆలోచించు చున్నారని విషయము ప్రతిజాగరికి తెలిసియే యుండును. దేశంబరు నెలలలో సామాన్యప్రభుత్వమువారిలో ఈదేశపు ప్ర భుత్వమువారు పంపించుకొని, మన దేశపుగోధుమలకు విదేశీ మల కుపయోగి చేయవలయుననియును నిర్ణయించుకొని యింకొకటి విశేషముగను, ఈగోధుమలకు విద్యుమును కొద్ది తావులవరకు తక్కిన ప్రదేశములకు పంపుచేయుచుండ దని నిర్ణయించుకొని ప్రవేశ పెట్టిరి. ఈగోధుమలకు నేమాత్రము ప్రవేశ పెట్టరాదనని ప్రపంచముగోధుమల తావులనుండి ప్రభు త్వమువారికి వచ్చినయుత్తరములకు నీకారణములతో ప్రభు త్వములను ప్రభుత్వమువారిచ్చి సమయమునకు నుండుట వచ్చి యీకాన్వేషియించుట పూర్వకమునయెడల ప్ర పంచముగోధుమల తావులనుండి మనదేశపు భాగ్యముల ఎగు మతికొరకు యుత్తరముల వచ్చియుండి యుండెడివి. మన దేశమున గల భాగ్యములు అదేశములకు ఎగుమతిచేయబడిన దేశము కంటకుములకు గానై యుండెయ్యుండెడిది. భాగ్యము లధరలు! అపరిమితముగ హెచ్చియుండెడివి. ప్రభుత్వము వారి భాగ్యముల ఎగుమతులకు గాన వచ్చిన యుత్తరములు 20 కోట్లకున్నట్లు ఎత్తుకు మించియున్నవి. భారతీయులు తమ ఆహారపదార్థములకు విదేశీములనుగోధుమల వారికొమ్మి వారికొమ్మి షీజ్యములకు లోనుగానలిన వారైయుండెడి వారు. భాగ్య ము ప్రజలయుపయోగములకు అత్యవసరము లని తెలుపుచు ఈ యుత్తరములన్నిటిని నిరాకరించిరి. దీనివలన భారతీయుల కు ఎంతలాభముక మైనదో వినిపించుట అవసరము. కొద్ది ధరలకు భారతీయులు తమ కావలసిన ఆహారపదార్థములను అతి సులభముగా కొనుటకు ఈ కార్యక్రమమువలన అతి సులువైనది.

కంగరాష్ట్ర సహకారసభ:— హిందూదేశ ప్రజలు విశేషముగ ఆప్టులగుటచే, దబ్బితక బాధపడుచుండుట కలన నుండునకువచ్చి అభివృద్ధి నొందుట కష్టముగావున, దేశ మునకు బ్యాంకింగు పరమతెల్లభివృద్ధి నొందునో కనుగొనుట కును, ముఖ్యముగ సహకారసంఘములకు పెట్టుపడిరి పెట్టు నిమిత్తము, ఉత్పాదకపరులకు జేయు జనసమూహములకు సులభముగ తక్కువవడ్డీధనము దొరకుమిత్తమును ఇండియా దొంతమువారు బ్యాంకములు, వ్యాపకములు, సహకారులు మొదలగువారి సొంతములకు నేర్పరచెదరు గాక యనియు, కంగరాష్ట్రపు ప్రభుత్వమువారు సహకారోద్యమము విభిన్నతేయులకు 10 ఏ.డ్యూ. స్పష్టముగ నేర్పాటులను జేసెదరు గాక యనియు అందుల కవసరమగు రీతిని సహకారకాఫో దొంగుల నియమించవలసిన దనియు తీర్మానముచేసిరి. తీర్మా నమును సర్ డొంతముల హేమిల్టనుగారు రుపపాదించిరి.

17 వ తేదీ నాటి సభలో తగిన స్థలములలో హిందూ మిన సహకారసంఘములకు బ్యాంకులకు నెలకొల్పి గోధుమ నింకొక తీర్మానము చేయబడెను. తీర్మానమునందలి ముఖ్యంశ ములను పరిశీలించునది మధ్యకాళ్లు అధికారసమిష్టిక కుకు సంఘము నొకవాని నెలకొల్పవలయు ననియు సంఘమువారు రాజోవుసభ సమావేశమగు లోపల తమరీచేరిక నిర్ణయపరచున ననియు నొక సవరణ చేయబడెను. అది అంగీకృతమయ్యెను

వృత్తాంతములు

జనవరి 26 వ తేదీని బొంబాయిలో బయలుదేరిన “మంజు లా” పొగయోడ ఈ నెల 18 వ తేదీని మార్చిను జేయము గా చేరినది.

లండను, ఫిబ్రవరి 16:—(టిటి) నవారు నికోమిడియా, ఓంగోరా, కోనియోల నాక్రమించిరి కాన్స్టాంటినోపొలునుండి తెలియవచ్చుచున్నది.

రంగూనులో ఇంట్లా కుంజా జ్వరిముచే ఎక్కువగా చనిపోవుచుండెడి. శనివారము నాడు 17 గురుకు ఆదివారమునా డు 21 గురుకు చనిపోయిరి.

బాల్లిలింగువార్ల ఇల్లు తెల్పుచున్నది:— టిటికు నల సంవత్సరము పంటుగ ముచ్చ మొదటలేదని జరుగును. భూటియా బస్తి మనములలో చూచు స్వస్థులు మున్నగు తే ముకలు జరుగును.

ఆదివారమునాడు రంగూనుకు కొలది మైళ్ళదూరములో నున్న క్యాకానావెగోడాకు చుట్టులతో చెక్కుబడిన శిఖర మును నిలబెట్టుచుండ, కార్మికుల చేరికకు కట్టుబడిన మోటు లేకను. పనివారు భూమిమీద ఉండేయతో పడెను- వెంట నే చనిపోయెను-

వీరముగా ఆక్స్ ఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయములో బంగారీ పండితులగు తర్జిమన్లుగను నియమించబడిన కిరణ చంద్రముఖర్జీ గారు, తర్జిమన్లుగా పండిత సర్కారంత విద్యార్థులుగా ఉత్తము, వీరి బోధనావ్యాసాల కలకత్తాలోని టాటామనుటంబముతో బాధ్యము కలదు.

కలకత్తా రంగూన నైయతికమాధ్యమ:—జరల బ్రూ టుకు, కెప్టాను గారు స్మిత్తు గారు రంగూనువకు కలకత్తా కును వైమారిమాధ్యమే ముచుటగా నెచ్చుపెచ్చు ఆగరల యునదియు పరిశీలించుకొక నోకలో బయలుదేరిరి. అనేక తీరములను పరిశీలించి చాల నోయ్యు తీసికొనిరి. చిటగాం గుకద్ద నాకస్మిక్ముగ వదలిగి యిట్లుగ నెను. నోయ్యుపుడ కములు పోయినవి. ఆగరగకు దెప్పుకొనిరి. బ్రూటకు స్మిత్తుగార లిరువురుగో నెచ్చుకొని దెప్పుకొనిరి.

రాజధంపతుల 25-వ వివాహవర్ధంత్యుత్సవ సందర్భ మున సామంత ప్రభువులుకొక్కిరివారును అనేకవిధము లగు బహుమానములను పంపుచున్నవి ఇప్పటికి 35-వేల పా నులసాము నమూనెనది. “ఈకు ఎంపరయ్య వేద్యురూటిక్కు ఫుకు” పేరిట నీసామ్యుంకిని కొకవిధిక తేర్చవలయు నకు నూచనను చక్కగర్తిగా రంగీరించిరి. రాజప్రతినిధిగా రా ధనమును సుదృఢములన బాధపడినవారి యుపయోగాధ్యమను పైనికల పిల్లల విద్యాభివృద్ధి నిమిత్తము వినియోగించెదరు.

బొంబాయి కార్మికుల సమ్మెకట్టు:—అలయస్వరట్టు వరలపనినాంధ్రు కట్టు నింకల వరలలేదు. గత వారమున కట్టుకట్టెడి కొలాబా మకల నేతెదనినాంధ్రుకు డిక్షాన పెట్టిటు యంత్రకాల పనిచానుకు గూడ 17-వ తేదీని పనిలోనికి వచ్చిరి. కాని వీరిని నాడు సాకుంకాలమే కొలాబా మరలలోని వారు చాల చుంకి పని మూచేసిరి. ము దటి సంఖ్య మాత్రమే మిగిలిరి. సమ్మెకట్టిన నాంధ్రు కొం దరు తక్కిన పనివాండ్లకు గూడ పని మూచించుటకు దౌడ్డ న్నము సలిపించున వారమార చేయబడిన తేదీను 17-వ తేదీ ని విచారణ చేయబడి వారికి నెవ్వముత్తములు జూర్మానా చేయబడెను.

కెప్టాను కాన్స్టాన్టు:—కెప్టాను సి. హెచ్. నాక్స్ నుగారు క్రెయిలు నడచుచుండ, తమిళు బాధించి రని చెప్తానెడిచి వాయుగాను బొంబాయి నెవదెన్ని మేజస్త్రేటు కోర్టులో ఫిర్యాదు చేసిరి. ఎక్కువగాగ్గి పరుకు చేసి నద అది సరుకు వాకున్నది కావున మద్రాసు పట్టించవలసిన దని ఫిర్యాదు కోరెను. మిలిటరీ పీఠిగాను రిరపున కెప్టాను అర్యునగాను వచ్చి పరుకు లుగ పుటకు తావువిధముల ప్రయత్నించితి చునిరి. సరుకు లుగ కాకున్న చాల కష్ట మునయు, ఫిర్యాది సామ్యుంకిని సభ్యులమగు పని లు ఫిర్యాది వారివచ్చు దెవరుగాను చెప్పిరి. నాంబులు సరుకు చేయవల సిన దనియు నూరు రూప్యముల టెయింబువ దియవలసిన దనియు మేజస్త్రేటు గారు తీర్పు విచ్చిరి.

Republican Movement in South Africa.

Heated Debate in House of Assembly.

CAPE TOWN, February 18.

The House of Assembly was thronged to-day when Sir Thomas Smartt, Leader of the Opposition, rose to submit a motion condemning the Republican propaganda. During the debate there were frequent heated passages. Sir Thomas Smartt quoted the declaration of the late well-known Dutch Leader, Mr. Hofmeyer, that the Afrikaners had an actual interest in the maintenance of the British Empire and protection of a powerful British fleet. Sir Thomas Smartt exclaimed, "Where would the liberties of South Africa be to-day but for the British Navy?" Mr. Hofmeyer himself, he reminded the House, went to England and gave the passage of the South Africa Act his blessing. There was considerable Nationalist interruption at this point followed by dead silence, when Sir Thomas Smartt asked, "Was Mr. Hofmeyer insincere?" Sir Thomas Smartt said, afterwards, there had been a talk of British domination but there had been much domination by the British, when the long-conquered treason of the Nationalists was heard all over the land. The English speaking people at the South African National Convention had accepted the assurances of the Dutch, and these assurances had been sealed by the blood of both races. The British entered the Union, knowing they were in the minority, but trusting implicitly to the pledges of the ex-President Steyn and others. Nevertheless some Dutch had embarked on the policy of betrayal of the basest possible character. Sir Thomas Smartt drew a picture of the Nationalists, who intend to submit the Republic to views to President Wilson sailing to Europe with Government passports and protected by the British Navy, and he asked who were the people who were trying to break up the Union? They were a section of one section of the people of South Africa. Were millions of natives and hundreds of thousands of coloured people to be ignored in such a decision? Such a section was not only up against the people of South Africa but the peoples of the Empire.

Danger of Civil Strife and Bloodshed.

The danger of a civil strife and bloodshed was appalling if this protest was not made, and great assistance of sister Dominions invoked. Sir Thomas Smartt asked "Are not Australia, New Zealand and India interested in the tremendous strategic importance of South Africa in the southern seas?" The sooner the Nationalists realised the impossibility of Republican aims the better. "Every Englishman", declared Sir Thomas Smartt, "will fight to the last to maintain the Union and so we invoke all the power of South Africa and the Empire to maintain the South African Constitution."

Sir Thomas Smartt concluded by moving,—"That this House condemns the agitation now being carried on for the dissolution of the Union and severance of connection at present existing between South Africa and Great Britain, and further expresses its opinion that such an agitation, if persisted in, will lead to civil war and bloodshed in South Africa."

The Acting Prime Minister, Mr. Malan, then moved the following amendment:

"That this House while welcoming all constitutional development which will make the Union in the fullest sense a Self-Governing Dominion, emphatically condemns the present agitation for the disruption of the Union and severance of the connection between South Africa and Great Britain, and also repudiates all attempts to invoke interference from any outside power. The House wishes to record its opinion that notwithstanding all protestations to the contrary, this agitation is in its essence subversive of the fundamental principles of the constitution as laid down by South Africa Act, which was framed by the representatives and freely accepted by the people of South Africa, and sounds a grave warning, that this agitation is against true interests of South Africa, and if continued, will inevitably lead to a state of unrest and racial friction in which civil strife may easily be engendered." Mr. Malan said it was essential that the House express itself with no uncertain voice before the Nationalist deputations left South Africa, because those who loved South Africa, realised that great expectation of South Africa were in danger of being wrecked.

Republican Movement Condemned.

Under the Union, Mr. Malan said, they had the destiny of South Africa in their own hands. South Africa had independence to-day, and it was unnecessary for any deputation to go to the Peace Conference, or to President Wilson to ask for further freedom. The Union of South Africa's relationship to the outside world had greatly improved. At the Peace Conference the representatives of South Africa were sitting with the representatives of Canada and Australia with the same right of say in the discussions with the Prime Minister of Great Britain. If the League of Nations were established, South Africa would claim the same representation in it as she to-day at the Peace Conference. How could their position be better if they were an independent republic? Not only had South Africa's external relationship improved since the Union, but also internally the Union had been a success. Until about eighteen months ago, the friction of bygone days had ceased, while the racial question was less acute. Mr. Lincoln said that the American Federation was perpetual, and that no single State could cut the painter. That was their standpoint too, but Mr. Hertzog (leader of the Nationalists) claimed that the fact that Natal did not desire to leave the Union should not shackle the liberty of the Free State in renouncing the Union. Mr. Hertzog thereby enunciated a fundamental error, inasmuch as Natal had as little right to break up the Union as the Free State had. No integral part of the Union had the right to separate from the Union as a whole. That right did not exist. He was at one with Mr. Lincoln. A union of that kind was perpetuated. They would have to take every means in their power to uphold the Union and prevent it breaking up. It was not even a question of majority. The Union should only be broken up by consent of the whole. He admitted that the

(Continued at the foot of Column 2nd.)

The Armistice.

Renewal Signed.

LONDON, February 17.

A telegram from Treves, dated the 16th, says:—The agreement prolonging the armistice was signed at 6-30 in the evening of the 16th in Marshal Foch's saloon carriage.

German Complaint.

WEIMAR:—While instructing Herr Erzberger to sign the armistice, the Government issued a statement complaining of its terms, especially those involving the evacuation of important places in favour of the Poles, against whose encroachments they must be authorised to defend themselves. Regarding the carrying out of the terms so far unfulfilled, the statement assumed that Germany would not be obliged to carry out the conditions incompatible with President Wilson's principles.

China's Aspirations.

Finance Minister's Views.

LONDON, February 17.

Mr. Liang Chichao, Chinese ex-Minister of Finance, has arrived in London "en route" to Paris to attend the Peace Conference. In an unofficial interview he said China needed much capital in order to develop her resources, railways and waterways. The Chinese preferred a system of co-operation between the Chinese and the foreign investor. He suggested a method of enterprise and direct approach to the Chinese Government. There was every hope of an early re-establishment of complete tranquillity in China, but commercial exploitation was safe and profitable even at present in most parts of China. At least fifty per cent of the revenue of China at present was spent for military purposes. If the Peace Conference could secure disarmament, money could be employed more profitably on education and commercial development.

Death of Sir Mark Sykes.

LONDON, February 17.

Sir Mark Sykes has died of pneumonic influenza in Paris while attending the Peace Conference as expert adviser on Near Eastern affairs.

Mexico and Concessions.

Anglo-American Interests Affected.

LONDON, February 17.

WASHINGTON:—It is officially reported that the Mexican Government has cancelled some British and American concessions in Mexico and handed over the land to the people for agriculture. Other concessions are being revised.

Industrial Peace Conference.

Meeting in February.

LONDON, February 17.

The holding of the National Industrial Peace Conference is officially confirmed and it will meet on February 27th. Disputes about wages, hours, conditions of employment, and profiteering will be discussed. The sittings will be held in public. The announcement is hailed with general satisfaction even in Extremist circles.

Italy and Jugo-Slavs.

Suggested Arbitration.

LONDON, February 17.

PARIS:—The Jugo-Slav representatives informed M. Clemenceau that they were willing to submit their differences with Italy to the arbitration of President Wilson.

Allied Naval Losses.

LONDON, February 17.

PARIS:—The French naval losses during the war were four battleships, namely the "Bourras", "Suffren", "Gaulois", and "Danton"; four armoured cruisers, one cruiser, four destroyers, eight torpedo-boats, fourteen submarines, sixty-two armed trawlers, five auxiliary cruisers and twelve smaller war craft representing an aggregate of 110,000 tons. Great Britain lost 550,000 tons, Germany 550,000 tons, Italy 76,000, Austria 65,000, and the United States 17,500.

(Continued from 1st Column.)

Dutch speaking South Africans, especially those born under a Republic could not be expected to have the same love for British connection as the British. Nevertheless, what was to be expected was that Mr. Hertzog and his followers should stand by their oath. "We enjoy" Mr. Malan exclaimed, "the protection of British connection, and we shall also try to carry out our obligations under it."

Purest Political Chicanery.

The veteran South African statesman, Mr. Merriman, humorously suggested that the Nationalist Republican Deputation, which was about to sail for Europe should adopt as its crest an axe rampant on a grindstone. He showed that the Union had greater freedom than the Transvaal Republican Volksraad had, and asked what tangible advantage a republic would have? The only effect would be to break the country into two sections. Moreover, the Nationalists had left the natives and the coloured population out of account. Referring to the Nationalist attitude towards the war, Mr. Merriman accused them of seeking to get benefits after having kept back those who wanted to go forward, which was a contemptible and despicable part. The present Republican movement was backed by nothing but the purest political chicanery.

Clearly Revolutionary.

The Minister of Justice, Mr. N. J. Dewet, affirmed that the secession movement was clearly revolutionary. He pointed out that Great Britain could not restore the Boer Republics their independence, as the Union of which, the Transvaal and the Free State were but parts, also had their say in the matter. He concluded by paying tribute to that great Afrikaner General Botha, who had honourably stood by his oath.

The debate was adjourned.

Jellicoe's Tour.

Programme Published.

LONDON, February 17.

The admiralty announces that the following is proposed itinerary of tour of Admiral Sir John Jellicoe by H. M. S. "New Zealand". The dates should be regarded as purely tentative depending mainly on whether the work in various Dominions can be accomplished in time allowed. Sir John Jellicoe will leave Portsmouth on February 20th and arrive at Gibraltar on February 24th leaving Gibraltar on February 25th he will arrive at Port Said on March 2nd and will leave on March 4th arriving at Suez on the same day and leaving on March 5th Sir J. Jellicoe will arrive in Bombay on March 13th and will leave about May 1st arriving at Colombo on May 4th leaving Colombo on May 5th he will arrive at Albany (King George Sound) on May 15th. Jellicoe will probably disembark at Albany and will proceed to Melbourne and Sydney arriving at Sydney about May 31st. The "New Zealand" will proceed to Sydney to re-embark Jellicoe about August 15th. Jellicoe will arrive in New Zealand on August 23rd and will leave about October 1st arriving at San Francisco on October 20th via Fiji Samoa and Honolulu. Jellicoe will probably disembark at San Francisco for Ottawa.

The Admiral will leave British Columbia about January 1st 1920 and will arrive in Honolulu on January 8th leaving Honolulu on January 12th arriving at Yokohama on January 21st. He will leave Yokohama on January 28th will arrive at Hongkong on February 1st will leave Hongkong on February 4th arriving at Singapore on February 8th leaving Singapore on February 10th. He will arrive at Colombo on February 14th which place he will leave on February 18th arriving in South Africa on March 7th leaving on April 20th the Admiral will touch at St. Helena, Ascension St. Vincent and will eventually reach Plymouth on May 11th 1920.

The Black Sea Trade.

Arrangements for Resumption.

LONDON, February 17.

The Press Bureau states that in connection with the resumption of the Black Sea trade the department of overseas trade offers facilities to British traders to send representatives to southern Russia in the hope of fostering trade. Several British steamship lines are already arranging the resumption of services.

Trade With Turkey.

The Press Bureau announces that the Board of Trade authorities under certain existing restrictions resumption of trade with Turkey including Turkey in Europe, Asia Minor, Armenia and Kurdistan. The Russian Black Sea ports may also be resumed.

The Socialist Conference.

German Acknowledgment.

LONDON, February 17.

PARIS:—Mr. Henderson, interviewed by Reuter on his return from Berne, says: The Conference of delegates required the German Majority Socialists clearly to acknowledge that they had acted wrongly in supporting their Government. The Conference decisively confirmed the view of the great bulk of the Allied workers that a German victory would have meant the defeat of liberty and democracy in Europe.

Germany and Poles.

A Compromise Suggested.

LONDON, February 17.

BALE:—In the German National Assembly the Socialist Herr Haase urged a compromise with the Poles. Herr Noske, Minister of National Defence, declared that the honour of Germany must be defended at all costs against Polish imperialism. There were large quantities of food-stuffs in Posen which the big land-owners in Poland had furnished to Germany, and it was difficult to foresee how Germany could pass through her present difficulties unless these supplies could be obtained. Herr Noske affirmed that the Soldiers' Councils were endeavouring to prevent Volunteers going to fight the Poles. This statement evoked applause from the Independent Socialists, whom Herr Noske indignantly rebuked.

France's War Expenditure.

LONDON, February 17.

PARIS:—France's war expenditure to the 31st January amounted to 7,230 millions sterling, of which 720 millions was raised by taxation and 5,700 millions by borrowing. The debt balance is 950 millions, but does not reckon much large and continuing expenditure including compensation 400 millions, redemption of German currency in Alsace-Lorraine 100 millions, allowances to soldiers and families, between 170 and 240 millions.

St. Sophia Church.

Immediate Attention Necessary.

LONDON, February 17.

In a letter to the "Times" Sir T. G. Jackson states that the Church of St. Sophia which he inspected in 1910 at the request of the Turkish ecclesiastical commission demands immediate attention. Earthquakes have weakened the buttresses and piers causing the dome to sink.

The Indian Army.

Award of Military Crosses.

LONDON, February 17.

The "Gazette" contains the award of military crosses to the following officers of Indian Army. For services in Egypt, Captains A. J. J. C. W. Molloy A. F. Dobbs A. H. Kemm E. St. John King R. J. Mackay H. E. Priestley C. L. Severn R. L. Turner G. B. Walter Second Lieut. J. G. Lindsay Subadar Deibir Gurung Ghandi Singh Nawal Singh Rana also Second Light C. L. Wallace for Service in India. Reverend H. G. Crabtree.

Bengal Legislative Council.

Village Self-Government Bill.

CALCUTTA, February 18.

A meeting of the Bengal Legislative Council was held this morning, His Excellency Lord Ronaldsday presiding. Sir Henry Wheeler moved that the report of the Select Committee on the Bengal Village Self-Government Bill, 1919, be taken into consideration. The Hon'ble Mr. Fazlul-Huq moved an amendment, that the Bill as amended by the Select Committee be republished. He pointed out that the Bill as amended by the Select Committee was quite different from what it was originally, and the public should be given an opportunity to express opinion on the Select Committee's recommendations. The Bill was the foundation of Self-Government in Bengal, and as much should not be rushed through. Sir Henry Wheeler replied that he was not convinced that there was any use in republishing the Bill. The members of the Council would have opportunities of expressing their views on the Select Committee's recommendations when they were taken into consideration by the Council. The amendment was put to the vote and lost, seventeen voting for and twenty-three against. Mr. Fazlul-Huq moved another amendment that the Bill be re-committed to the Select Committee. The Hon'ble Mr. W. E. O'Connell pointed out that 283 amendments on the Bill as amended by the Select Committee, were on the agenda for discussion by the Council. If all their amendments were taken in this Council, it would mean enormous waste of time. By referring it back to the Select Committee they might be able to arrive at a quick decision by informal discussions. He was, therefore, in favour of Mr. Huq's amendment.

Sir Henry Wheeler, on behalf of the Government, opposed the amendment, and said that to refer it back to the Select Committee would normally mean much delay, but would also serve no useful purpose. The amendment was put to the vote and carried, twenty-one voting for and nineteen against. Most of the non-official European members voted for the amendment.

The Calcutta-Rangoon Air Route.

An Unfortunate Occurrence

CALCUTTA, February 18.

The 'Statesman' publishes the report of an unfortunate occurrence from Chittagong. General Borton and Captain Ross Smith started out from Calcutta some time ago to survey the coast line for suitable places for aerodromes and landing places in connection with the air service which will ultimately be established between Calcutta and Rangoon. They left in a boat called "Sphinx" and duly reached Chittagong, having made plans and notes on the journey. On Thursday, having completed their work at Chittagong, they were leaving for Akvab, when there was an explosion. How it was caused has not transpired and the boat caught fire. She was run aground on a sandbank and burnt down to water's edge. Six men were injured and had to be taken to the hospital. Neither General Borton nor Captain Ross-Smith was hurt, but they only escaped with what they stood up in and lost not only all their baggage, but also notes and plans of the sites they had approved of as suitable landing places.

King-Emperor's Patriotic Fund.

DELHI, February 18.

Numerous donations have been received from Ruling Princes and others in India by Their Majesties in commemoration of their Silver Wedding. The sum of £35,000 has already been received. The King-Emperor has graciously approved a proposal that these donations should be constituted into a special fund to be called "The King-Emperor's Patriotic Fund." The money will be invested and its income administered at the direction of the Viceroy for the relief of Indian sufferers, with claims based on the war which are not covered by any other funds at present in existence, such as the Imperial Indian Relief Fund, or which may only come to light when such funds have been finally closed. The King-Emperor's Patriotic Fund is wholly distinct from the Indian Silver Wedding Fund, which has been raised by gift and public subscription in India, and which, in accordance with their Majesties' wishes, is to be devoted to the higher education of the children of Indian soldiers who have fallen in the war.

The Deccan Bank Liquidation.

Allegations Against Directors.

PONA, February 18.

Mr. Perival District Judge, to-day passed orders on the petition presented by the honorary liquidators of the Deccan Bank, Limited, now in liquidation, for public examination by the court, of Sardar Nowrojee Pudemji, C. I. E., and three other directors of the said Bank. The Court held that since voluntary liquidators can exercise all powers given by the Act to the official liquidator in the winding up order by the court, he can, therefore, give opinion just as the official liquidator can, and hence Section 196 of the Companies Act applies to voluntary liquidations as well as to winding up by the court. The application of the honorary liquidator showed specific and serious charges of fraud, and in the interests of justice he was, therefore, of opinion that the examinations of the directors should be allowed and be taken up without delay. He directed that four directors should pay the costs of the petitioners, but the application was dismissed with costs against five other opponents, who were not directors.

Travancore Popular Assembly.

TRAVANCORE, February 18.

The Popular assembly resumed its sitting at noon. Representations on the finances were begun by two members, who spoke vehemently for about two hours, making suggestions for taking economic statistics, improving the agriculture and industry, discouraging importation of salt, tobacco, etc., and for making the heads of the Revenue Department and the Sanitary Commissioner responsible for the welfare of the public. Representations on land revenue matters then commenced.

Alleged Assault.

Case Against Captin Jackson.

BOMBAY, February 18.

In the case in which Mr. Peabody Chino had applied for a warrant against Captain C. H. Jackson, of the 21st Punjab, on a charge of assault and wrongful restraint in a moving train, Captain Aromour, of the Bombay Brigade Office, appeared before the Fourth Presidency Magistrate yesterday and explained that the military authorities had done everything possible to serve the summons on Captain Jackson. The Magistrate was satisfied with the explanation, and remarked that the military authorities were in no way to blame. In the afternoon, Mr. Davar, Barrister, appeared for the complainant and said that it was clear that the accused was evading service of summons. The complainant's money would be wasted if the accused could not be brought back from Aden. This would serve to establish a good principle and as a precedent for future. Besides, the offence endangering human life was cognizable and the accused was liable to be arrested without any process. The Magistrate, after hearing further arguments, said that he was satisfied that the accused was evading service and issued a warrant bailable for Rs. 100 and adjourned the case "sine die."

Imperial Legislative Council.

DELHI, February 19.

A meeting of the Imperial Legislative Council was held this morning H. E. the Viceroy presiding. There was a fairly large attendance of visitors. At the question time replying to Mr. Sukul's question regarding Bihar and Orissa Civil Service Association, Sir William Vincent laid on the table a copy of the Government Servants Conduct Rules and said as far as the Government was aware the Association had taken no part in politics.

Sir Arthur Anderson replying to Mr. Patel's question regarding appointment of a special officer to the Railway Board said an officer was appointed who had produced a monograph of six hundred pages.

Sir William Vincent replying to Mr. Patel's question whether Indian Civil Servants were called upon to express views on the reforms report said that Government had suggested provincial Governments that selected officials be consulted before submission of their views.

Fatal Bathing Accident.

MANGALORE, February 19.

A gloom has been cast over this town through a sad incident which occurred yesterday. Four Roman Catholic youths, Mathias, Saldanza, Meneses and Podrigues, aged 18, 21, 23 and 25 respectively, all belonging to the Bolar quarter, went in the morning for a bath in the Netravadi River, near the light house. The current was apparently too strong for the young men were dragged towards the bar, three of them disappearing before help reached them. The survivor, Mathias, was rescued with difficulty by some boatmen, and later on, the three dead bodies were recovered.

Mauled by a Tiger.

CALCUTTA, February 19.

Information has been received that Colonel Heathcote of the Royal Air Force was badly mauled by a tiger while out on a shoot in the Central Provinces. Colonel Heathcote is now lying at the station hospital in Jubbulpore where he is improving slowly.

A Defamation Suit.

The regrettable Sarawathi Faja incident in the C. M. College Hostel had its equal in the Calcutta Police Court yesterday when Pandit Rajendra Nath Belyabhusen Professor of the Government Sanskrit College, filed a defamation case against Panchowri Banerjee, Editor of the 'Vernacular paper "Nayuk". It was stated that after the image of Sarawathi was thrown by the order of Mr. Johnston, Principal of the C. M. College, a meeting was held in which the complainant tried to bring an amicable settlement but it fell through. After this the accused, it was alleged, published a series of scurrilous articles in his paper against the complainant. The Magistrate issued process fixing 4th March for hearing of the case.

Brief Telegrams.

Deaths from influenza at Rangoon have risen, 17 deaths taking place on Saturday and 21 on Sunday.

The S. S. "Mandala", which left Bombay on the 26th January, arrived at Marseilles on the 13th instant, all well.

A message from Darjeeling says:—The Tibetan New Year will be celebrated on the 1st proximo. The usual Lama dances, besides other ceremonies, will be held at the Bhutia Eustace monastery on the occasion.

It is understood that a "communiqué" will shortly issue announcing the improvements in the terms of service of the Imperial Police which have been proposed by the Government of India and approved by the Secretary of State.

Mr. Kiran Chandra Mukerjee, who has recently been appointed Professor of Bengali and Philosophy at Oxford University, is the son of Pandit Saroda Kanta Vidyaratna of Decca and is related to the Tagore family of Calcutta by marriage.

During the erection of a jewelled crown at the Kyakasa Pagoda, a few miles from Rangoon, on Sunday, a rope broke which was holding the worker's platform and the craftsmen were dashed to the ground, being killed instantly.

Messrs. W. and H. Graham and Co., Agents at Bombay of the Anchor Line, say that the Anchor Line "Castalia" went ashore on the 7th instant, grounding on a sand bank, but suffered no damage and was refloated on the 8th instant. They received this news on the 10th, and the message added "All on board well."

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున వెలకుదొరకు వున్నకముల జాబితా.

1. ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరాది సంచికలు.

అనేక చిట్రిచిత్ర పటములతో నిండియుండును.

మొదటి సంచిక	వెల ప్రతి 1-8	1.0-0
రెండవ	"	1.0-0
మూడవ	"	1.0-0
నాల్గవ	(ప్రతికూల శేపు)	
పదవ	"	1.0-0
అరవ	"	1.0-0
ఇందు వికోపా మహాసంగ్రాహ చరిత్రము విశేషములు.		

ఏడవ సంచిక	వెల ప్రతి 1-8	1.0-0
ఎనిమిదవ	"	1.0-0
తొమ్మిదవ	"	1.8-0

6, 7, 8, 9 సంచికలలో ఆయా సంవత్సరములలో జరిగిన సంగ్రాహ విషయములు సంతకములతో విశదములతో ముద్రితములు యున్నవి.

2. ఆంధ్రోద్యమము.

ఇందు ఆంధ్రమహా సభాభ్యుదయ యువస్వాములు, ఆహ్వాన సభాభ్యుదయ యువస్వాములు వీర్ల చిత్రపటములు, చిత్ర పీఠాములు సలక్షణముగా చక్కని కై లిటో వెద్దలక్షణములతో ముద్రితములు యున్నవి. వెల ప్రతి 1-8 1.8-0

3. ఆంధ్రనర్తక శాళాల: విద్యార్థివృత్తి.

ఇది శ్రీ మత కట్టమంచి రామలింగా రెడ్డి గారి విరచితము వెల 0.4-0

4. ఆత్మజ్ఞాన.

దయ్యముల సద్భారమును గురించిన శాస్త్రీయవర్ణన, పా. జగన్నాథస్వామి బి. ఎ. గారి విరచితము వెల 0.8-0

5. శారదాంబ.

సంఘము రాచార సంస్కరణమునకు మాన్యమందు చూపబడినది. ఇది శ్రీ భర్తృహాధిని యను నాటకము వెల 0.4-0

6. శ్రీరామవిజయము.

ఇది ఏడవకుల చక్కనినాటకము. కోపలై వేంకటరమణ రావు బి. ఏ. గారిచే వ్రాయబడినది వెల 0.8-0

7. అమృతవల్లి.

1.4-0

8. బుద్ధిచక్రము.

0.8-0

విజ్ఞానచంద్రికా పరివర్తన పరిక్షలలో బహుమతులను బడసిన కంచనపల్లి కనకమ్మగారిచే అనువాదింప బడినది.

9. కవిత్వతత్వ విచారము.

శ్రీయూత కట్టమంచి రామలింగా రెడ్డిగారి వ్రతము వెల 1.8-0

10. తృణకంకణము

0.4-0

11. స్నేహలత

0.4-0

రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారిచే విరచితము.

12. ఏకభాషా లిప్తి పత్రం.

0.4-0

13. ఆంధ్రోద్యమము

ఆంధ్రోద్యమ తత్వమును వెలపు చిన్ని పాత్రము. 0.2-0

14. ఘోకలే చితకళము

0.1-0

(పాస్తకర్ముల వేలు.)

దిరుగుము:—

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పోస్టుబాక్సు 212 మద్రాసు.

[illegible]

వెల స్వల్పము! సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే!! గుణ మధికము!!

పంచభావము చూచికొనిన

మోసము కలుగదు.

అమృతం

జనము

అన్ని నొప్పులకు

పరమాషధము.

తలనొప్పులమాన్యును. వాయువుపోట్లబొత్తును. పార్శ్వపుష్పలవారదోలును. పొట్టుకు బోగొట్టును. ఇది యది యగునెల నకలవిధమైన నొప్పులకు సంతవినివంటిది. వసమాలికలచే హిందూతేజమందు తయారు చేయబడు మంచిమందు. దీనిని విడతములలోని అనేకులు వాడుచున్నారు. గొప్పగొప్ప వారిచే నేలకు నేల యొగ్గతా త్రములు పొందియున్నది. అన్ని దుకాణములలోను చిక్కగలదు. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు.

తా మ ర తై ల ము

కామర, పీట, ఏనుగజ్జి, దురద, ఉంకరములవంటివియు, రసికారులు, పెండ్లుకు లూడిపోవుట మొదలగు చర్మరోగములను నాశము చేయగలదు. రాజారాజి బొమ్మను చూచికొనుట మంచిది. వెల 0-6-0 ల మాత్రమే.

మో హి నీ తై ల ము

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. 5 తులములు నూనెగల సీసా 1-కి రూ 0-12-0.

దం త చూ ర్త ము

పంటి నొప్పులకు దివ్యవధము; నువ్వానగలిగి ముండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు తగియున్నది. దబ్బి 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి రూ 1-2-0 లు.

అమృతాంజనము డి పో,

109, ప్రేరిండ్లు, పోర్టు, బొంబాయి, 6, లెబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

అమృతార్ణవ అవశేషములు.

ఈ శిష్యాను రక్షించుకొనుటకై శిష్యులను మోహించి తిలములు పోలికలు యొక్కరేమియు చేసి తరలి వాటి మంటలు పోల్చును. పాదముల పట్టుచేసి తీరమునకు తేజస్సును కలిగించును. నీరక్షయ, శేతులు, కలకాశి, కొమ్మకొమ్మ గలవలకువారిని తప్పక నిశ్చారింతులు. (300) ఒక్కసారి దబ్బి 1-కి రూ 0-12-0.

విద్యుత్ శక్తి మనోశేషంకో గోపిండ్రి

అందఱును చూచుకొనుటకై, ప్రోత్సహించుచున్నాము.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(984) ఈ అపూర్వ గ్రంథములో బర్మనీ గారడి, యోగ గుప్తీ, వాస్తవానుకము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్ర కాత్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చిట్ట పేక నిమావాలు, విశిష్టనిదవివ్యూహ గళవు. ఇంతేగాక భవాభ్యుని మాయలుచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయలతో మాటలాడుట, భూమిపై నగజుయెత్తున గాలిలో ముహూర్తి నిరాధారముగా నిల్చుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకములు ఉన్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ లేయగలవారి గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. దీనివెల 4 రూ॥లు. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

అమృతాంజనం డి పో క్యాలండరు

1919 సం॥ రమునకు మా క్యాలండరులు తయారుగా నున్నవి. కొద్దిపాటి ప్రతులే యున్నవి. తాళ నాహాసినవారు త్వరగా న్రాయబ్రాతితులు. అమృతాంజనం డి పో.

మలయ చంద్రసము

(1251) నెగరోగములకు కుశారము. మందు పుచ్చుక నున్నట్లు ఎటెరికి తెలియదు. పర్షియా లేదు. పివికారి యిచ్చును కఠినదికల్పల ఫలలేదు. గుచ్చ మైన మౌ నలయచంద్రము ఎటువై తెలుపు, పచ్చ అకు మూడు విధముల నెగరోగిని నె మూడురూతులలో మూర్తను, దబ్బి 1-కి 0-12-0. గంధర్వపార్శ్వసి, రామమంత్రి.

వీర కవసర మయినచో

యంత్రసంబంధమైకట్టగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని వసులను గురించియు, దిక్కు, ఇదివవాసములు, పంపులు పంపులుగ పంచబడిన శేతులు నోణములుగా బాల్తుల్లే అనువోచుటలు ఇంకను విశిష్టమైన ఇదివ సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిచే నెంగతివందవ్యముల నెలనూ నూత చింతవలననక, వీరు నామానిలను బొమ్మల చిట్టవలనల కిచ్చుటలోను కోరి వింతలే వాటి. బహుశాంకం పరపురా లేకుండాగాను గొప్ప పేరు కలిగినవారు.

కొంపెనీ డి రెలయన్న పొం డి

కారీ ఇండియా ఇండిస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, లెబుశెట్టి వెం రిసి రు, మద్రాసు

380

ప్రకాశించుచున్న గోపివల్లభులు ఈ పత్రిక చేరు నూత మదహరింక గోరుచున్నారు.)

అకిధ

గర్భాశయ దోగనివారికి:— శ్రీలకు గలగు

ముకుకుల బహిష్టి కాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మైలబాష్టి గాను, తక్కువగానుపోవుట, కుసుమరోగము, సంభావనానక రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూతికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరకాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీ మర్మవ్యాధులను వదుల్చును.

పెద్దబుడ్డి రూ 8-0-0. చిన్నది రూ 1-10-0

అమృత

రక్తశుద్ధి వ్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేహ ప్రసములు, గుభనంకటములు, నిస్సర్జన, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమునలన కాంతిని మాఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

పెద్దబుడ్డి రూ 8-0-0. చిన్నది రూ 1-10-0

అరగ

జ్వర నివారిణి బుడ్డి 1-కి రూ 1-8-0

కేసరికుటీరం, అయుర్వేద జ్ఞాపకశాల, 88, పోలీసుకమిషనర ఆఫీసురోడ్డు, ఎరుంటూరు, మద్రాస్. 221 (బొంబాయి: 9, బందరు వీధి, మద్రాసు.

పాశ్యపు వేంకటాచల పన్నితులవారి అయుర్వేదీయ సిద్ధాషధములు.

1. లక్ష్మీనిలాసము:— లక్ష్మీవలతుల ప్లేగు రోగులు ఈ లక్ష్మీనిలాస రసములను విరోధులై వాడుదురు. ఒకే యొక లక్ష్మీనిలాస రసముగల సీసా తనయొద్ద వందల నేని ప్లేగుకు సర్వోత్తమ మైక సిద్ధాషధము చేయించి తీర్చి తా మే సంతోషముగ బల్కాలము. దినవ్యయము, మూడర వాల్లర జ్వరములు, నన్ను పాతెనా మొదలగునవి తప్పక నశింపగును. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇ.వాం. (594)
2. శ్రీనివాస తైలం:— ప్లేగు గడ్డవలది, నుండుల నొప్పి పోవుటకును మంచియగును. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇ.వాం.
3. వైశ్యాన కాచిలం:— దీనిని నేనించినపుటి నుంకియే మూత్రమును కట్టక (300) నాంతిభేది, శివిభేది, అజీర్ణ భేదులు గుణము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇ.వాం.
4. బాలసుఖోరము:— చిట్టలకు బలము; తియ్యిని మందు. మందము, మలబద్ధకము, అజీర్ణ భేది, పుకెత్వము, కడుపు పుచ్చుకుండుట. అకలితేవండుట మొదలగునవి గుణములు చిట్టల పుష్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇ.వాం.
5. లోకానూనార కస్తూరిమృత్తి:— చిట్టలకు నయ న్న ముదినవాటికి, బాలింకలకు ఉత్తమ గుణ కాచి. మందము, పడితనా, దగ్గు, అజీర్ణము, శీత హతం, పార్శ్వవాయువు, మలబద్ధకము, జ్వరం, పుకెత్వము, కుర్చులము మొదలగు యింకా అనేక రోగములను గుణములు చేయును. (301)

60 మాత్రలకు గల సీసా 0-4-1
కస్తూరి కస్తూరి 6-కి 1-8-0
" 12-కి 2-14-0
" 25-కి 5-5-0
ప్రతి జ్ఞాపకముతో కూడ అవసరము తెలుగున కంపుడును, శ్రీ సీతా కాళువ వైద్యశాల, మైసూరు.